

Oázis

A Magyar Schönstatt Család és Ifjúság lapja

Szerelmi szösszenetek
Nem kell belehalni
Hogyan?
Mez-telenül
Gyengédség
Mese-Teszt-Autó
Tolószékes tánctanár

Intimitás

2018/2

Kápolnabúcsú 2018. 04. 22.

Hogyan?

Megkértétek, hogy írjam le, mit jelent számomra Schönstatt. Egészen röviden nekem a „HOGYAN”-t.

Szeretjük az isteni értékeket, és azokat meg akarjuk valósítani az életünkben, de amikor ott van előttünk az első parancsolat, hogy „Uradat Istenedet imádd, és csak neki szolgálj”, akkor csak nézünk: DE HOGYAN? És ez számomra Schönstatt, ami megmondja, hogy hogyan kell a mindennapokban megvalósítani. Például az, hogy Uradat Istenedet imádd – nem azt jelenti, hogy egy édesanya minden reggel elmegy a hetes misére, és a gyerekek maguktól kolbászolnak el az iskolába, hanem édesanyaként számomra elsődleges az állapotbeli kötelességem, hogy a reggel szerteszét induló csapatomat útra bocsássam. Ez sokkal fontosabb, mint hogy én ott legyek a reggeli misén.

Schönstatt nagyon praktikus útmutatás nekem a mindennapokra. Reggel, ha felkelek, akkor tudom, hogy kezdjem a napot. Elmondom a felajánló imát: „Úrnőm és anyám, felajánlom magam Neked...”, és már tudom, hogy kell felkelnem. Jön az öltözködés. Tilmann atyától sokszor hallottuk, hogy a feleség úgy öltözzön, hogy a férjének tetszen. Akkor ez is készen van. Jön az étkezés. Mit kell tennem az evésnél? Kentenich atya mondta, hogy minden étkezésnél legyen egy kis lemondás. Így ezt is tudom, hogy kell csinálni. Aztán hogyan dolgozzak, hogyan végezzem a munkámat? Tudjuk az Alapító Okiratból, hogy

Mária azt várja tőlünk, bizonyítsuk be, hogy komoly a szándékunk, és a kötelességeinket maximálisan teljesítsük. Jó, akkor azt is tudom már, hogy hogyan kell a munkámat végezni. Aztán ott van a drága férjem, a gyerekeim. Hogy szeressem őket? Mi ennek a módja? Megtanultam Schönstattban, hogy Isten szemével kell rájuk néznie, ahogy a Jóisten láthatja őket. Aranyásóként kell rájuk tekintenem, azt kell néznie, ami értékes bennük. Ez is egy nagyon jó útmutatás nekem. Aztán a gyereknevelés. Abban nagyon sok praktikus dolog van. Tudom, ha a kisgyerekem elkezd velem veszekedni, nem akar lefeküdni, neki kell állnom vele harcolni. Vagy ha a kamaszom nekiáll hisztizni, kiabálni, akkor tudom, most jön az, hogy meg kell ölelni a kaktuszt. Jaj, de jó! Vagy hogyan fejezzük be a napunkat. Először a családi közös imával, majd a kettőnk közös imájával. Ezért így napról napra, percről percre átít a schönstatti gondolkodás, és segít abban, hogy hogyan éljem meg a mindennapjaimat.

Tartalom

Örömvadászat	3
Esszé	5
Életünkben	7
Kentenich atya	42
Pápára figyelünk	45
Tedd könnyűvé...	44
Gyermeknevelde	45
Kincsesláda	47
Oázis könyha	50
Van/Nincs boruk!	52
Gyerekszaj	53
Hírek	54
Fiatalok Oázisa	55

Jelenlegi számunk házigazdája
a **Budapesti Régió** volt,
köszönjük a munkájukat!

Őket a **Soproni Régió** követi.
A következő Oázis központi témája:
Forrásunk – Kentenich atya.

Lapzárta: **2018. szeptember 15.**

Várjuk a témához kapcsolódó írásaito-
kat az oazis@schoenstatt.hu címre!

ISSN 2063-0441

OÁZIS 2018. június, XXVIII. évf. 2. (90.) szám, a Családok a Családért Egyesület (Magyar Schönstatt Családmozgalom) lapja. Megjelenik negyedévenként.

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke, 8272 Óbudavár, Kistelek u. 2. Tel.: 06-87/655-014, info@schoenstatt.hu, www.schoenstatt.hu/oazis

- Főszerkesztő: Endrédy Pisti és Orsi
- Készítették: Andai Anikó és Zsolt, Czirányik Lília, Czirányik Zsolt és Anna, Csabai Gábor és Márti, Csermák Kálmán és Alice, Endrédy Gabó, Endrédy Pisti és Orsi, Eszéki Beáta, Gál Orsi, Gertrúd-Mária Nővér, Holló András és Virág, Horváth Gábor és Piró, Kalicz Péter és Bori, Karikó Éva, Kentenich atya, Komáromi Mari, Kovács Filó, Kovács Levente és Ildikó, Lázár Ádám és Sonja, Lőw Helga, Mészáros Zsuzsa, Mihalec Gábor, Nyitrai Orsi, Oszoli Dénes, Ozsvári Imri, Paulovics Zoli, Rajta Zsófia, Schumicky Ildikó, Tilmann atya, Török Péter és Orsolya, Vidra Zoli és Rita, közösségünk tagjai, a fiú- és lánymozgalom tagjai, és még sokan mások.
- Szöveget gondozta: Heiszer Erika, Radnai István és Márti, Schumicky Ildikó
- Képszerkesztő: Joó Enikő, Lőw Helga • Grafika: Laza Dominika, Ozsvári Imri
- Tipográfia: Heiszer Erika és Csaba • Nyomás: cmyk Press

Az Oázis évente négyszer jelenik meg. **Éves költsége (postaköltséggel) 1500 Ft.** A költséget adományokból, illetve díjazás nélküli munkavégzés útján teremtjük elő. Kérjük, hogy **ezzel az összeggel támogassátok az Egyesület 73200134-10000434 számlaszámát!**

Házastársi szeretet-szerelem

Sok jó keresztény ember házastársi szerelmében sajátos zavar tapasztalható. Egyrészt szeretné az egyház útmutatásait követni a házasesetében is. A másik oldalról pedig alig tud megbirkózni a rendkívül felerősödött nemi ösztönnel. A mai élvezetközpontú társadalomban szinte minden csapból szex folyik. De milyen szex? Kukkolás, személytelen, értékesleges szex. Senki sem foglalkozik a szerelem céljával, értelmével, értékével. Helyette kizárólagosan a hogyanra koncentrálnak. A szerelmet élvezeti árucikként kezelik. Az ösztönöket és a vágyakat kihasználva ezzel az életfelfogással itatják át az egész világot a közvélemény, a média, a reklámok útján. Aldous Huxley úgy jellemezte az ilyen reklámot, mint vágyaink olyan szervezett felerősítését, amely szenvedéseink és vétkeink fő kiváltó okait stimulálja.

A Jóisten bennünk lakik. Most a házasság szentségében akarjuk Őt megtalálni. Miatyánk, aki a mennyekben vagy. Hol van ez a lakás, az Ő isteni lakása? A házasság szentségében. Tehát ott, ahol mi ketten odafordulunk egymáshoz, ahol egy lélek vagyunk, ott lakik a Jóisten köztünk, ha ezt lehet így mondani. Amikor odafordulunk egymáshoz, együtt dolgozunk és együtt gondolkozunk; ha egy szellem vagyunk, Ő ott van köztünk. Amikor a házastársi szerelemben egy test leszünk, Ő van köztünk. Miatyánk, aki a mennyekben vagy, azt jelenti, hogy mi vagyunk ez a

menny, ahol a Jóisten jelen van; mi vagyunk a menny, ahol jelen van a Jóisten, ha egy szív, egy lélek vagyunk. Akkor valamilyen módon mi vagyunk a Jóisten lakása, a Jóisten otthona. Ő szívesen van ott, és imádhathatjuk Őt köztünk. De ezt csinálnunk kell, nemcsak tudni! Néha csendben maradunk, és azt mondjuk neki: Te itt vagy most a mennyedben! Mi együtt vagyunk a szeretetben, és ez a menny. Egy szív, egy lélek, de nemcsak egy szív, egy lélek! Ha együtt dolgozunk, ha együtt gondolkozunk, ha érezhető, hogy mi egy team vagyunk, a munkatársai vagyunk, akkor a Jóisten jelen van, és mi vagyunk a menny az Ő számára. Végül, amikor megmutatjuk egymásnak a szeretetünket a testünkkel, a gyengédségben, testi kapcsolatban, akkor jelen van, akkor Ő nálunk lakik a mennyében. Amikor odaadjuk egymásnak magunkat a szeretetben,

mi vagyunk valamilyen módon a Jóisten számára a menny. Ez nagyon szép és mély dolog. Ezért nagy tisztelet, nagy szeretet és nagy gyengédség legyen a testi kapcsolatunkban.

Mit kell tennünk, hogy a házastársi nemi életünk által szentek legyünk, hogy házaseletünk ne csak egy állati aktus legyen? Gondoskodnunk kell arról, hogy a nemi életben a szeretet minden szférája: az érzelmi, az érzelmi, a szellemi és a lelki szerelem egyaránt kifejeződést találjon a nemi élet közös orgazmusának egyesítő nagy élményében és örömeiben!

Ezért a házasságban elsősorban arra törekszünk, hogy Isten gyermekeként irgalmas, megbocsátó és elfogadó szeretettel forduljunk egymás felé. Nem baj, hogy ilyen vagy, szeretlek! Megerősítjük egymást a fájdalmak, gondok viselésében. Aztán igyekszünk, hogy keressük és megvalósítsuk együtt Isten tervét az életünkben. Megosztjuk egymással belső indításainkat, élményeinket. Isten a nőt és a férfit általában, és minden házastársat egész sajátosan is a társa számára teremtette! Az emberi természetüket tehát alapjaiban is már úgy alkotta meg, hogy kiegészítik egymást. Felfedezhetjük mindezt a szellemi adottságokban is. Például az asszonynak különösen is szüksége van arra, hogy bízni tudjon a férjében, hogy számíthasson rá; hogy támaszkodhasson világos értelmére és

tetterős akaratára. A férfiaknak pedig szükségük van arra, hogy elmondhassa terveit, kudarcait és sikereit feleségének, hogy asszonya befogadja és a szívében hordozza őt.

A személyiségünk, családi közösségünk életében nemcsak jogunk, de szükségünk is van a nemi életre. Akkor szép igazán a nemi élet, ha a lelki-szellemi elfogadás és közösség atmoszférájában gazdag érzelmi töltéssel közeledünk egy-

más felé. Nem könnyű dolog ez a modern élet rohanó, felőrlő hajzájában, mely könnyen az érzelmek fagyhalálát eredményezi. Az érzelmi szeretetünk megőrzésében nagyon fontos, hogy gondoskodjunk egymás alapvető szükségleteiről. Például eleget aludjunk! Aztán szakítsunk időt egymás számára. Ajándékozunk meg egymást

egy sétával, beszélgetéssel, odahallgató megértéssel...

Ha Isten gyermekeként akarunk nemi életet élni, akkor ehhez hozzátartozik, hogy nyitottak vagyunk egymás személye felé. Kész vagyok a társamat elfogadni. Nem zárkózom el előle se lelkileg, se testileg. Az ember akkor lesz a Szentháromság legtökéletesebb képmásává, amikor férj és feleség a nemi élet szerelmes ölelésében egyesül. A kettő egy test lesz. (Ter 2,24; Mk 10,8; Mt 19,5)

(P. Kentenich József:
Köszöntünk, Mária!

23–27. oldal, szerkesztett változat)

...amikor megmutatjuk egymásnak a szeretetünket a testünkkel, a gyengédségben, testi kapcsolatban, akkor jelen van, akkor Ő nálunk lakik a mennyében.

Szerelmi szösszenetek

Mostonában nagyon jó a légkör nálunk. Nemcsak a gyerekekkel, de egymással is harmóniában tudunk lenni. Odafigyelünk egymásra, törődünk egymással, kíváncsiak vagyunk, hogy mi mozgatja a másikat, mi zajlik benne, igyekszünk időt szánni egymásra. S alig várjuk az estét, hogy végre minden gyerek álmra hajtsa fejét, s mi kettesben lehessünk. Fontos izzásban tartani a szerelmet, igyekszünk a lelki összetartozásunkat testileg is kifejezni. Így történt ez egy szép nap után is. Összebújtunk, és a férjem kezdett simogatni. Én is nagyon vágytam órá, mégis éreztem, hogy valami még nem stimmel. Figyeltem a belső hangra és sikerült megfogalmaznom: „Nem sutyorogunk még egy kicsit?” „Dehogynem. Nagyon szeretek sutyorogni veled.” Mielőtt mindenki somolyogni kezd, vagy

a szemét forgatni, hogy szegény férj, mit meg nem tesz a feleségéért, megnyugtatom az olvasókat, hogy csupán pár perc beszélgetésről volt szó, és nem csak én jártam jól vele aztán...

Családnapi délutánon egy édesanyával üldögélünk a kápolnánál, és arról beszélgetünk, hogy vajon sikerült-e és mit is átadni udvarlós korszakba ért kamasz gyerekeinknek a szerelem, sexualitás, tisztaság témájában. Egyházi iskolába járnak, mégis – számunkra – hajmeresztő történeteket hoznak haza osztálytársaik szerelmi életéről. Olyan jó, ha elmesélik, de tudunk-e úgy reagálni ezekre a történetekre, hogy abból a gyerekünk tanulhasson az életről, a tisztán megélt szerelem előnyeiről? Olyan-e a légkör nálunk, hogy bátran kérdezhessenek? S vajon vannak-e feleleteink? A mi nemzedékünk – ritka kivételtől eltekintve – nem tudta szüleitől eltanulni az erről való beszélgetés művészetét. Pedig milyen fontos lenne, hogy az életnek e fontos és szép szeletéről először és elsősorban tőlünk halljanak. A filmekben a világ legtermészetesebb dolga, hogy a szerelem fellebbanásakor rögtön ágyba bújnak egymással az összejött párok, akiket azonban rémülettel tölt el, ha elhangzik az I love you, mert abban már ott dereng az elköteleződés lehetősége. Erről borongok férjemnek, hogy ilyen hatások érik a gyerekeket, mi meg biztos mennyi mindent elmulasztottunk. Ő szokásos bölcsességével így vigasztal: milyen jó, hogy azt szavak nélkül is

megtanítottuk a gyerekeinknek, hogy a párkapcsolatban tisztelettel vagyunk egymás iránt. Ez még akkor is segít nekik, ha botladoznak, sebeket szenvednek a testi szerelem megélése során – akár házasság előtt, de a házasságban is. Azt is megmutattuk nekik, hogy férj és feleség között az egymás iránt érzett örömet, összetartozást kifejezzük a testünkkel is: kézen fogva mászkálunk, szeretjük megölelni egymást, s néha egy-egy csók-jelenetet is el kellett viselniük szegényeknek, ha tanúi lettek a búcsúzkodásnak.

Kamaszkoromban kezembe került egy magazin, melyben egy olvasói levélben arról írt egy asszony, hogy évek óta milyen távol vannak egymástól a férjével, nem találják a hangot egymással, nem tudnak beszélgetni, s közben meg csak sorban születnek a gyerekek... Nagyon megdöbbenett, hogy hogyan történhet meg ilyen: nincsenek jóban és mégis szerelmeskednek? Ezt a tiszta fiatal szívet kéne megőrizni a házasság-

ban is: úgy élni, úgy szeretni egymást, úgy boldogítani egymást, hogy a testi szerelmünk mindig a lelki szerelmünk kifejezője legyen. Hogy ez naiv gondolat, nincs realitása, és az élet nem így működik? Mi, évtizedek óta házasságban élők tudjuk, hogy valóban nem így működik, de életszentségre törekszünk, s annak ez (kellene, hogy legyen) az útja. Minden reggel és minden este újra kezdünk dolgozni ezen.

„Megcsonkult testem, hogy adjam örömmel?” – fogalmazta egy barátnőm afölött keseregve, hogy a gyerekek kihordása, szülése, szoptatása milyen változásokat hozott a testét illetően. Sok anyának nehéz elfogadnia a csíkos, megereszkedett, megnyúlt testrészeket. Az én amúgy sem eget verő önbizalmamnak sem tett jót, hogy szó szerint kijöttem a formámból. Pedig ha valaki jó formában érzi magát, szereti a testét, törődik vele, az tényleg nagyobb kedvvel kívánja a szexet. Házastársunk dicsérő szavai, főleg, ha az „elismerő szavak” az elsődleges szeretetnyelveink közé tartozik, csodákra képesek. A férjem mindennap elmondja, hogy szereti a testemet, csodálja, örömet leli benne, „végre itt a nyár, de jó, hogy lengén öltözöl”, szépnek lát, nem vágyik más testre, s teszi mindezt őszintén. Mielőtt mindenki somolyogni kezd, vagy a szemét forgatni, hogy ez a férj mit össze nem hord a feleségéért, megnyugtatom az olvasókat, hogy csupán napi pár perc odafigyelésről és dicsérő mondatról van szó, és nem csak én járok jól vele aztán...

Mez-telenül

Egyes felkészítők továbbképzésén vetünk részt. A program során a házasság témájához érve a vezetők megkérdezték mindenkit, mi az, ami először jut eszünkbe a szexualitásról. Szép gondolatok hangzottak el: egybeolvadás, szenvedély, teljes önátadás, befogadás, életadás, gyönyör, intimitás, hódítás, és még sok más is. Az egyik férfi azt mondta, ő nem meri elmondani, mit írt. A vezetők kedvesen és finoman biztatták. Megmutatta a feleségének, aki pironkodva bár, de felhatalmazta, hogy megossza velünk. Ezt mondta: meztelen a feleségem.

Elgondolkodtam, vajon miért volt olyan nehéz kimondani ezt. Hát ez nem természetes? Az, hogy merünk egymás előtt a házasságban meztelenek lenni, hogy le merjük vetni magunkról mezeinket, és merjük a társunk előtt láttatni csupasz emberi valónkat? Nem kivetközni önmagunkból, hanem testileg, lelkileg pucéran egyszerűen magunkat adni? És társunk szintén így tesz?

Ésszel átgondolva, ez valóban természetes, mégis olyan nehéz megvalósítani. Nemcsak testi, hanem lelki értelemben is. Nehéz gyengének, sebezhetőnek, tökéletlennek mutatkozni, védtelenné, kiszolgáltatottá válni. Pedig milyen fontos ez a házastársi szerelemben! A bőrünk ki-

terített idegrendszer. Ha a meztelenség kitárulkozását nem merjük társunk előtt vállalni, a bőr nem tud a bőrrel érintkezni, kevésbé tudjuk egymást megérinteni. A mezek elválasztanak. Csorbul a szeretetünk kifejezése, átadása, befogadása. Lelki atyánk mesélte, hogy a lelki

Frusztráltak vagyunk, mert a világ elvárja tőlünk a lányos, filigrán alakunk megőrzését egy életen át, és bűnösnek éljük meg magunkat, ha ez nem sikerül.

lemeztelenedés idején, a szentgyónásban is gyakori, hogy önmenetetessel, magyarázkodással takargatjuk, leplezzük a valót, ami jelzi, nem vagyunk teljes bizalommal a Jőistennel irgalma iránt.

Nehéz felvállalni, hogy a lelkünk és testünk is tele van csúf hegekkel, nyomokkal,

amelyeknek történetük van – persze szépségekkel is, de nem ezek szoktak gondot jelenteni. Vannak, amelyeket örököltünk, és nem vagyunk igazán büszkék mindegyikre. Családi örökséget, súlyos élettörténeteket, múltat cipe-lünk, amelyek következményeivel még ma is küzdünk. Vannak nehezen gyógyuló sebek, amelyeket mi szereztünk be életünk során, és pokolian szégyelljük ezeket, a gyengeségeink, a bűneink, a mértéktelenségünk nyomai.

És vannak, amelyek a szeretet nyomai. Annak a nyomai például, hogy gyermekeknek adtunk életet. Hogy testünk új életet fogadott be, táplált, őrzött, növelt. Bőrünk, kötőszöveteink, mint a fel-

fűjt lufi, kitágultak, és esetleg nem nyerték vissza eredeti formájukat. A mai, a felszínen, a külsőségekben tökéletességet elváró, „photoshoppolt” világban nagyon nehéz magunkat, még az önelajándékozó szeretetünk jeleivel is, elfogadni. Frusztráltak vagyunk, mert a világ elvárja tőlünk a lányos, filigrán alakunk megőrzését egy életen át, és bűnösnek éljük meg magunkat, ha ez nem sikerül. Ismerek olyanokat, akik szülés után pár héttel gond és erőfeszítés nélkül bele tudtak ugrani a farmernacijukba, de még több olyat, akik nehéz küzdelemmel faragták le magukról szépen lassan a kilókat, valamennyit a feleslegből. Milyen nehéz úgy diétázni, hogy közben napunk nagy részét az teszi ki, hogy szereteteinket tápláljuk, vásárolunk, főzünk, sütünk, majdnem egész nap etetünk, a kicsit, majd az iskolából hazatérő, farkaséhes nagyobbakat! Úgy, hogy az étkező asztal a bensőséges családi együttlétek, beszélgetések helye, ahol pokoli erőfeszítés úgy ülni,

hogy az általunk nagy gonddal készített finomságoknak csak szemléllői vagyunk. Nem vagyunk egyformák, van, akinek ez meg sem kottyán, de van, akinek ez olyan nehéz is lehet, hogy az édesanya vacsora idején inkább elvonul, hogy ne essen kísértésbe. És közben büntudata van, mert kimarad valami nagyobb jóból. És rágódik azon, vajon megéri-e.

Nagycsaládos anyukákkal beszélgetve sokszor hallom, micsoda rettegett időszak a nyár, amikor egyre kevesebb ruha takar, és micsoda szorongással jár egy egyházközségi táborban, családnapos héten fürdőruhára vetkőzni. Törölközőkkel, bő ruhákkal, kendőkkel takargatjuk tökéletlenségünket, vagy a szokásos női indokkal magyarázzuk, miért ülünk talpig felöltözve a parton.

A napokban talk-showt hallgattam híres emberekkel a szépségről. Nem üresfejű celebekkel, hanem olyanokkal, akik sokat letettek az asztalra: neves színészekkel, költővel, sportolóval. A sokak által irigyelt, rendkívül szépnek tartott emberek a beszélgetés nagy részében fogókúrákról, a testsúlyukkal való küzdelemről beszéltek. A műsor vége felé egyikük meg is jegyezte, milyen bizarr az, hogy a szépség és a soványság rendkívül erősen összeforrt, pedig a szépség ennél valóban sokkal több: kisugárzás, önbizalom, erő, egyéniség, nemesség, tartás... Azt mondják, a férfiak többsége először nem a nő szemébe néz, ami ugye a lélek tükre, hanem az alakot pásztázza. És egyre inkább ilyenek a nők is.

Milyen szép, hogy feltámadása után Jézus megőrizte megdicsőült testén az önfeláldozó szeretet hegeit, jeleit, nem szégyellte, sőt meg is mutatta ezeket! Mi-

ért ne fogadhatnánk el mi is magunkat a szeretetünk elajándékozásának látható jeleivel? Miért csak az lehet szép, ami tökéletes, fiatalos? Olyan szép, ahogy a világ elvárásaitól meg nem fertőzött gyerekeink olyan őszintén tudnak örülni nekünk: „Anyá, olyan nagyon szép a hasikód, mint a pogácsatészta!” Nekem ez szégyen, neki felhőtlen öröm, és kipirult pofikáját hasamhoz simítja. És milyen szép, mikor a férj azt mondja: „Nem vagy kövér, hanem asszonyosan telt, és én nagyon szeretem a puhaságot, a melegséged.”

Szeretném, ha nem lennék félreérthető, mert nem szeretném azt üzeni, hogy semmit ne tegyünk a túlsúlyunk, petyhüdt izmaink ellen, és szeretetünk jeleiként büszkén vállaljuk, netán mutogassuk ezeket. Csak azt szeretném üzeni, magamnak is, hogy tegyünk érte görcsök nélkül annyit, amennyi belefér az életünkbe, lehet ez önnevelésünk egyik eszköze. De tudjuk szeretni azt, ami adatott nekünk, többek között azért is, mert szereteteinket is csak annyira tudjuk szeretni, mint önmagunkat.

„Állítsátok meg a világot, ki akarok szállni!”

Molló András neve talán sokaknak ismerős. Tizenegy évvel ezelőtt motorosként szenvedett balesetet, és egy gerincsérülés következtében szegycsonttól lefelé lebénult. Azóta ő „a toloszékes tánctanár”. Az alábbi beszélgetés vele és feleségével, Makovecz Virággal készült a baleset miatt a házasságukban és a hitükben történt változásokról.

Virág: 19 éve vagyunk házasok, két gyermekünk van, Blanka 13, Levente 12 éves. Levente egyéves sem volt, amikor a baleset történt, de ez így volt jó. Ha csak egy picit is várunk, hogy nagyobb legyen a korkülönbség, akkor lehet, hogy csak egy gyerekünk van. Ez az egyik dolog az életünkben, amiért én nem győzők naponta hálát adni. Egész életemben érzem ezt az áldást, ezt az elrendezést, hogy minden jókor jön,

minden akkor jön, amikor igazán szükségünk van rá. Bár lehet, hogy adott pillanatban nem látjuk és berzenkedünk, hogy „Jaj miért, miért most?”, de utólag mindenről megbizonyosodott, hogy úgy volt jó. Mostanra eljutottam oda, hogy teljesen ráhagyatkozom a Jóisten akaratára, és azt kell, hogy mondjam, hogy nagyon jó így élni.

András: Nekem az első diplomám a kertészmérnöki, onnan mentem teológiára, hitoktatónak tanulni, utána pedig egy tánctanár suliba. De a tánc sokkal hamarabb beindult, mint a hittanítás, amit egy idő után abba is hagytam.

Hogy kezdte motorozni? Ez praktikum volt vagy vagánykodás?

A: Praktikumnak magyarázott vagánykodás. Nagyon nehezen tudom elképzelni egy motoros emberről azt, hogy nem vagánykodik, hogy csak a praktikum vezérli. Egy robogós más kérdés. De egy motoros, aki nagy motort vesz maga alá – magának a motornak az érzete, az erőnek az érzete, amit az ember ural – az nem mondhatja, hogy egy kicsit sem akar vagánykodni.

Már a házasságkötés előtt motoroztál?

A: Nem, csak utána kezdtem el.

És Te, Virág, ehhez hogy álltál hozzá?

V: Akkor még nem voltak gyerekek. A praktikum részét én elfogadtam, a vagánykodásra meg legyintettem. „Jó, legyen!” Amíg az embernek nincsenek gyerekei, addig egész máshogy él, addig az

élvezetek dominálnak. Fiatalok vagyunk, élvezzük az életet! Én ebben abszolút partner voltam. Jókat motoroztunk!

A: Nagyon nagy ajándékokat kaptunk a motorozás időszakától.

V: Nagy túrákat tettünk a barátokkal, nem egyedül, hanem hittanos társakkal, akikkel még együtt nevelkedtünk. Ők is motoroztak.

És amikor megszülettek a gyerekek, nem merült fel, hogy nem kéne tovább motorozni?

V: Bennem igen. Annyira emlékszem arra a motorozásra, amikor a lányunk már megszületett, csak a Dunakanyarba mentünk el motorral. Anyukám vigyázott Blankára. (**A:** Nem is emlékszem ilyenre.) Rettegtem. Annyira más érzés volt, annyira átéreztem az egésznek a veszélyét, az abszurditását: itt robog velünk egy gép, körülöttünk semmi. Ijesztő volt. Ha velünk bármi történik, akkor mi lesz a gyerekünkkel? Annyira kijózanító élmény volt, hogy utána nem ültem fel többet. Andrásnak is mondtam egy párszor, hogy neki sem kéne, de úgy gondoltam, talán tud magára vigyázni.

András, Te mire emlékszel a balesetet megelőző időszakból?

A: Nagyon érdekes, hogy mi zajlott bennem, milyen állapotban voltam lelkileg, amikor a baleset történt. Akkor már legalább 15 éve tanítottam táncot. Úgy álltam hozzá, hogy soha nem számoltam meg, egy csapat mennyit fizet nekem. Megmondtam az árat, és bíztam benne, hogy megadják, amennyi jár. Úgy éreztem, ez bizalmi kérdés, nem kell vele foglalkozni.

De akkor szeptemberen elkezdtem tervezgetni, hogy hány csoportot kell

vinnem, mennyinek kell lennie a bevételnek, és abból hogyan tudunk majd előrébb lépni. Számolgatni kezdtem, ami az én lelkemnek, a személyiségemnek egész biztosan taktikai hiba volt. A bizalom feladása, ha elkezdem a pénzt számolgatni.

Virággal az elején persze vezettük mi is, hogy mire mennyit költünk, kiadás-bevétel. Évekig csináltuk, aztán már be tudtuk lőni, hogy állunk anyagilag, mire lehet költeni, mire nem. És az a szeptember volt az, amikor újra elkezdtem számolni. Ezt teljesen összekötöm magamban lelkileg azzal, hogy a baleset megtörténhetett. Ez

a számítás átformált engem, szárazzá tett, más ember lettem. Ez az egyik. A másik pedig, hogy éppen ezért nagyon sok munkát vállaltam be. Reggel hétre kellett mennem szalagavató próbát tartani egy gimnáziumba, és a motorral mindig úgy voltam, hogy hamar odaérek, nem kell dugóval számolnom. De beleestem abba a csapdába, hogy mivel rövidebb idő alatt át tudok érní egyik suliból a másikba, ezért több munkát el tudok vállalni. Eszembe nem jutott, hogy nekem pihenőidőm is lenne. Nyolc vagy tíz szalagavatót indítottam abban az évben és volt még, amit ezen kívül is elvállaltam. Egyszerűen túlpörögtem, olyan intenzíven éltem az életemet, hogy itthon Virágék nem is láttak. Reggel elindultam fél hétkor, és este 11-kor keveredtem haza, egész addig tanítottam.

Éreztem én, hogy így nagyon nem jó, és esténként imádkoztam. Nagyon furcsa volt, mert mi is az imádság? Ha elhívom egy barátomat, hogy beszéljünk, megérkezik, s akkor elmondom neki, hogy vagyok, meg szerintem neki mit kéne csinálnia és utána azt mondom, hogy de jó hogy itt voltál, jót beszélgettünk, szia?! De hát ez

Szétmentünk volna, annyi konfliktusunk volt a baleset előtt. Most meg úgy érzem, kívánni se kívánhatnék jobb házasságot.

nem beszélgetés!!! Az imádságban sokszor megállunk ott, hogy mondjuk a magunkét és várjuk, hogy Isten valamilyen módon teljesítse azokat a dolgokat, amiket mi elgondoltunk magunknak. Ha változtatni kell az életünkön, akkor azt várjuk, hogy Isten

változtasson rajta, mi magunk nem vagyunk képesek rá. Mert nem hiszünk, hogy megtehetjük, vagy nem is akarjuk igazán. Én is nagyon sokáig így imádkoztam Istenhez.

Van az a graffiti, hogy „Állítsátok meg a világot, ki akarok szállni!” Hétfőként, amikor lefeküdtem kicsit pihenni, emlékszem, mindig elmondtam ezt a mondatot. Azt éreztem, hogy a világnak kell megállni. De rossz volt az értelmezés, hiszen nekem kellett volna megállni, nem a világnak. Szabad ember vagyok, meghozhatom azt a döntést, hogy megállok. De ezt nem fogtam fel. Fiatal is voltam, élveztem a sikert, jó érzés volt tanítani, szerettem az emberek, én is szerettem velük lenni. Rengeteg közösségépítő programot szerveztem. Közben elhanyagoltam a családomat, a gyereke-

imet, önmagamat. És Isten meghallgatta az imámat, megállította a világot, hogy ki tudjak szállni. Azóta mindig mondom, hogy „gyerekek, nagyon vigyázzatok, hogy miért imádkoztok, mert Isten nagyon nagy mókamester!” Borítékolva benne volt abban az életben, hogy valami nagyon kemény fog történni. És megtörtént...

V: Én a mai napig emlékszem a telefonra, amit akkor kaptam. Szörnyű volt a műtő előtt várakozni. Aztán sorra jöttek a feladatok, nem tudtam gondolkodni és utólag úgy érzem, hogy ez mentett meg. Hosszú hetek, majd hónapok teltek el kórházzal, rehabilitációval. Később még egy műtét, és újra gyógytorna.

Ami elérhető volt közlekedésileg, anyagilag, mindent megpróbáltunk. Egy idő után vagy a türelmünk fogyott el, vagy a reményünk, bizodalunk, néha a pénzünk. Minden döntést Andrásra bízom, hogy mit érez, ő van ebben a helyzetben, neki kell éreznie, mi az a kezelés, amiben tud hinni, és meddig tud hinni. A nehezebb része egyébként a lelkiállapotunk, ami összekapcsolódik, és ha ő rossz passzban van, akkor az engem is lehúz. (**A:** És viszont.) Mivel ezt elég hamar felismertük, azóta próbálunk állandó jókedvben létezni.

Emlékezzetek olyan pontra, amikor el tudtátok fogadni, hogy ez végleg így marad?

A+V: Még mindig nem adtuk fel a reményt!

V: Elég makacsak vagyunk mindketten ebből a szempontból. Hívó emberek vagyunk, megadjuk az esélyt, hogy bármikor meggyógyulhat.

A: Csodaváró emberek vagyunk!

Imádkoztok a gyógyulásért?

A: Hogyne, minden nap!

V: Úgy érzem, hogy a hitünket kérdőjelezné meg, ha nem bíznák abban, hogy a Jóisten mindig a legjobbat akarja nekünk. Amellett, hogy elfogadtuk és tökéletesen együtt élünk a helyzettel, nyilván vannak nehéz pillanatok. András néha hangot ad az elégedetlenségének: „Hü, de rohadtul elegem van ebből az állapotból!” Mindig mondom neki, én ezt nem tudnám így viselni, ahogy ő.

A: Ha az élet más területén sokat küzdök, akkor a dolgok egymásra terhelődnek, akkor ezt is nehezebben viselem a hétköznapokban. Ha jól mennek a dolgaim, akkor sokkal nagyobb erővel tudom viselni azt is, ami ezzel együtt jár. Pl. a székből kiesést, ami kb. hetente egyszer előfordul. Az esetek nagy többségében viccnek tudom felfogni, kacagok rajta egyet.

Hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy a férfiasság a testi erővel egyenlő. Hogyan élitek meg, hogy András a tolószékben is férfi, családfő, férj, és apa?

V: Nehéz volt ezzel megküzdennem, gyengének látni Andrást. Én olyan apa mellett nőttem, fel, aki mind lelkileg, mind fizikailag nagyon erős és határozott. Andrást is ilyennek ismertem meg. Most akkor látom benne a férfit, ha JELEN van. Ha azt érzem, hogy itt van velünk. Nekem az, hogy egy család vagyunk, és együtt vagyunk, ér annyit, mintha ő egy tevékenyebb férfi lenne, de nem lenne itthon. Mindig mondom neki, hogy amikor itt van és repát pucol, tanul a gyerekekkel vagy kertészkedik, amikor a család szövetében benne van, akkor érzem, hogy ő apa és férj. Ha elvonul, lefekszik és horpaszt, miközben én gürizek, akkor nagyon tudok rá haragudni, hogy milyen férfi az ilyen, aki nincs itt mellettem. Nem a fizikai ereje, hanem az aktív jelenléte kell. Azt is el kell mondanom, hogy mindent igyekszik megcsinálni, amit azelőtt megcsinált, amit csak tud. Nézd meg a kertünket, ezt én nem bírnám egyedül.

A: Én apa nélkül nőttem fel, 3 éves koromban apám elhagyott minket, nem volt igazi férfiminta körülöttem... Ezért nem is tartottam magamat soha igazán férfinak. Mindig a lányok társaságát kerestem, mert a fiúk társaságában nem tudtam mit csinálni. Nálam ezek a férfi kommunikációs eszközök nem működtek. Ha udvaroltam, az apukákkal mindig gondom volt, nem tudtam mit kezdeni egy férfivel.

A baleset után változott nagyon sok minden ezen a téren, akkor kezdtem

erre tudatosan odafigyelni. Amit Virág mond, ez a jelenlét, ez nem csupán az ő elvárása, hanem valahol szerintem is ez egy férfi felelőssége. Nekem itt van a helyem, rosszul érzem magam, ha nem tudok hazajönni Leventéhez, Blankához, Virághoz. Érzem, hogy nekik szükségük van rám, nekem feladatom hazajönni. Most szeptembertől is keresem az életmódváltás útját, mert már évek óta próbálok azt a formát megtalálni, amit bírok fizikailag, ami elég anyagilag, úgy, hogy eleget tudok itthon is lenni.

Szerintem a férfiasság nem a fizikumon múlik. Egy férfinak biztonságot kell sugározni. Van egy nagyon jó reklám. Egy erős férfi egy picit csecsemőt tart a karjában: *Elég erős vagy, hogy gyengéd legyél?* Én ezzel értek egyet: Nem gyenge vagyok, ha gyengéd vagyok, hanem annyira erős vagyok, hogy megengethetem magamnak, hogy gyengéd legyek. Nem félttem az erősségem azzal, hogy gyengédnek mutatom magam. Ezt abszolút a hitre vezettem vissza, egy férfi biztonsága, az egy hitbeli biztonság. Ezt a fajta biztonságot hit nélkül nem lehet megszerezni a világban. Ha önmagában bízik egy férfi, akkor mindig azzal fog szembesülni, hogy korlátai vannak. Mindig és mindig kompenzálni akar újra meg újra, és ebből lesz a macsó: nekem nagyon erősnek kell magamat mutatnom, mert én képviselem a saját erőmet. Egy hívó ember nem kell, hogy erősnek mutassa magát, mert ő tudja, hogy Krisztus ereje él benne. Ez most nagyon teológikusan hangzik, de az a lényeg, hogy nem baj, ha kirúgnak a munkahelyemről, majd Isten segítségével találok munkát máshol, nem baj, ha levonnak a

fizetéséből, Isten kompenzálni fog... Van egy stabilitása az embernek – ami a nőkre ugyanígy vonatkozik –, de a férfierő alapjainak is ezt érzem, ez a hívő biztonság. Én a baleset óta így vagyok itthon. Aggódnék millió minden miatt, pl. ha elindulok itthonról, lesz-e parkolóhely stb., de nem aggódom, és ez a hitből fakad. Ha nem hinnék Istenben, hogy Ő támogat engem, akkor bajban lennék.

V: Erről beszéltem az elején: így éljük az életünket, és így tényleg sokkal könnyebb. Ha András nem így gondolkodna, akkor gyakorlatilag be lenne a zárva a négy fal közé, és ki se dugná az orrát. Szerencsére a baleset után nagyon hamar ráállt erre. Volt egy erősen depressziós időszak, de nagyon hamar kilábal belőle. Elkezdett tanulni autót vezetni, meg kitörni ezekből a korlátokból.

A: A depresszió az egy kőkemény járték. Nagyon összetett. Hívő emberként nem is tudom ezeket a kérdéseket csupán emberileg megközelíteni. Mindenben azt látom, hogy kegyelmi támogatásban vagyunk. El se tudom képzelni, hogy ha nem lennék hívő ember, hogy látnám ezeket a dolgokat. Persze nagyon sok barátomnak, Virágnak, a gyerekeimnek és még annyi embernek van szerepe abban, hogy magamhoz tudtam térni a baleset után.

Ha úgy teszem fel a kérdést, hogy „az Istent szeretőknek minden javukra válik”, akkor mit tudnátok mondani, mi volt Isten terve számotokra ezzel a balesettel?

V: Nekem egy válaszom van erre, és erről nagyon sokat beszélgettünk Andrásal is. Sok nehézségen mentünk keresztül már a baleset előtt is, amiket

megpróbáltunk emberi módon megoldani. De ha ez nem történik meg, akkor lehet, hogy mi már nem vagyunk házasok. Szétmentünk volna, annyi konfliktusunk volt a baleset előtt. Most meg úgy érzem, kívánni se kívánhatnék jobb házasságot. **(A:** Oh, ez jól esett!). Hogy mindezek ellenére most újra Andrásat választanám, abban nagy szerepe van a balesetnek, mert ő így tudott megváltozni.

Meg tudod nevezni, hogy konkrétan miben változott?

V: Férfivá vált. Ez a mentalitás, hogy neki haza kell jönnie, mert itt szükség van rá, előtte nem volt meg benne. Most kimondom őszintén, hogy én csak egy kelléknek éreztem magam az ő életében: hogy megvan a jó kis végzettsége, van jó kis állása, amit szeret, a motorja, a szép háza, a szép kertje, a szép felesége... Nem feltétlen fontossági sorrendben mondtam, de minden mellett ott volt a pipa, mellettem is. Nagyon sokszor éreztem ezt, és ez nem jó érzés! De most már nem ezt érzem.

A: Sokat beszélünk erről Virággal. Tulajdonképpen innentől kezdve nyert értelmet az életem a hit terén. Igazából ahogy azelőtt éltem, teljesen öncélú volt. Önmagamról szólt az egész, klassz volt az is, csak nem vezetett sehova. Most abszolút azt érzem, hogy valahol szolgálom a gyerekeimet, vagy inkább azt mondanám, hogy szolgálom Istent a gyerekeinkben. Nekem fontos az, hogy a gyerekeim milyen emberré válnak. Érzem magamban a vágyat, hogy tisztességes hívő emberek legyenek, és ezt szolgálatnak élem meg. Nekem mint apának az én Atyám felé ez egyfajta felelősség. Ezt a baleset előtt nem így éltem meg.

Szerelemre nevelni szabad

Ami Schönstattunkhoz közelítve mindig ugyanoda lyukadok ki: a szabadsághoz. Ezért vagyunk itt: a szabadság volt a kezdetekkor számunkra a csodák, és számos vonására csodálkozunk rá azóta is. Persze a szabadsággal nem mindig járunk jól – időnként bizony kényelmesebb volna, ha egyszerűen megmondaná valaki, hogy mit *kell* tennünk, és mi szépen engedelmeskednénk... De nem! Csak néhány szilárd alapelv van, és az életünk kérdéseire saját magunknak kell kiizzadnunk a válaszainkat. Sőt, a schönstatti apostoli népek – nekünk – a saját egyéni életünkben kell kimunkálnunk a kor kihívásaira adható válaszokat is! Itt van máris egy hatalmas kihívás: hogyan állunk hozzá a szexualitáshoz, és hogyan neveljük gyermekeinket e nagy dilemmákkal terhelt területen.

Kényelmetlen érzésekkel ültem le írni, mert nincs ínyemre, hogy Egyházunkról ezzel kapcsolatban csak egy tiltás jut legtöbbek eszébe: „házasság előtt szigorúan tilos!” Persze indokolt a tiltás: amellet, hogy Istenünk házasságról elgondolt ideáljával egybehangzik, még észszerű is néhány természeti törvény miatt. Az egyik, hogy a testi egyesüléskor termelődő hormonok mindenképpen életre szóló kötődést hoznak létre, még akkor is, ha nem a jövő házas-társ a partner, valamint hogy komoly nehézségekkel nézhet szembe, akinek

van már korábbi összehasonlítási alapja a házastársával való együttlétkor. A másik ok, hogy ha egy nő szervezet folyamatosan azt az információt kapja, hogy az együttlétkből ne szülessék gyermek, lehetséges, hogy ezt a parancsot fogja teljesíteni később is, amikor már az el-lenkezőjét akarnák.

Még számos dolgot leírtak már¹, de most én nem állok be ebbe a sorba. Persze nem amiatt, amit körülöttünk a pornótól ragacsos világ harsog: nem újdonság nekünk, hódító keresztényeknek, hogy szembemegyünk a tömeggel! Hanem mert van itt néhány át nem haladható dilemma. Például, hogy a testi érés és a társadalmi érés időben eltávolodott egymástól: biológiailag már 13-15 éves korban készek – és készítettek – vagyunk a testi szerelemre; az érett döntésre és az önálló életre azonban csak egy bő évtizeddel később! A két időpont között ma már túl nagy rés tátong, amit

¹ Például Varga Péter: *Spielhözni* című könyve, ami még a serdülőknél is tetszik.

nem lehet olyan egyszerűen csak „összeszorított foggal” kibekkelni, mint régen azt a két-három évet.

Aztán az is egy törvényszerű lelki folyamat lehet, hogy ha egy keresztény lány folyton azt hallja, hogy „tilos-tilos-tilos”, olyan erős gátlás alakulhat ki benne, ami nem bomlik le a házasságkötéskor (komolyabb esetben akár sohasem). Ez a korlát akkor is akadályozhatja, amikor pedig már az lenne szép és működőképes, hogy asszonyként gátlások nélkül, boldogan, oldottan legyen otthonos a férjével való intim testi-lelki-szellemi egységben. Sokszor eszembe jut Pál Feri – egyébként szerintem anonim schönstatti... – atya mondása (aki tartott is Óbudaváron előadást tavaly). Amikor megkérdezték tőle, hogy mi a véleménye a házasság előtti szexről, azt válaszolta, hogy bizony tényleg fontos kérdés az, hogy a házasság *előtt* van-e szex, de még ennél is fontosabb, hogy a házasságban van-e!

Szóval, izzadtam írás közben, és folyamatosan izzadunk házastársammal, hogy a mi egyéni válaszunkat kimunkáljuk. Az egyik serdülő gyermekem szerint veszett fejsze nyele az, ha valaki kamaszkorban kezdené bármivel kapcsolatban is a nevelést... Szerencsére már időben, mind a hat gyerekünk születésekor elkezdjük szexuális nevelésüket, például azzal, hogy a kis testüket minden részében szépnek és jónak tartottuk, nem lettek „csúnya” és „bűnös” testrészeik, és sokat simogattuk-döngöztük őket,

hogy majd később is jól érezhessék magukat egy érintésben. Aztán látták-látják annak jeleit, hogy gyöngéd kapcsolat van kettőnk között², természetes az ölelés, a kézfogás, mint ahogy természetes a testi kapcsolatról való beszélgetés is. Dolgoztunk azon, hogy se gátlásosság, se gátlástalanság, hanem egy életteli, oldott, tiszteletteljes viszony alakuljon ki bennük a testükkel.

Itt ért engem egy nagy sokk, aminek következtében nemcsak a tekintélye miatt követem már Tilmann atya tanácsát – „ha el akarunk érni valamit a gyerekünknél, a saját életünkben tegyünk egy önnevelési lépést” –, hanem saját bőrömmön is megtapasztaltam a működését. Amikor én serdültem, és a ciklusom elkezdődött, beteges titkolózás, a nőtársak részéről együtt érző sajnálkozás övezte ezt a folyamatot. Szó sem volt arról, hogy megünnepeljük a nővé válás kezdetét, hogy édesanyám büszke legyen rám: „lám, az én nagylányom!”, mint ahogy erre láthatunk szép példákat Hoppál Bori gyönyörű előadásában³. Az eredménye mindennek: nagy szégyenkezés, betegségtudat és rosszullétek. Na, ezt én semmiképpen sem akartam a lányaimnak, majd „bezzeg” mi máshogy csináljuk, ők majd görcsmentesen fogadják a kivirágzásukat! Meg is szerveztem nekik egy Ciklus-show-t⁴ nálunk Pécsen, elmehettek Bori előadásaira, beszélgettünk, olvastunk a témáról. Mindezek után keserű volt azt látnom,

hogy a lányok *ugyanolyan* titkolózással, szégyenkezéssel és fájdalommal élték át a nőiességüket, mint én annak idején... Sokat gondolkodtam, imádkoztam ezen, majd arra jutottam (feltalálva a spanyolviaszt...), hogy én saját magamban kell hogy rendezzem (rendezgetem azóta is) a saját testemhez való viszonyomat, női kuckót rendeztem be magamnak a lakás egy sarkában, minden hónapban megünneplem a virágzásomat – egyszóval magamon dolgozom. És az ajándéka: a lányaim immár havi rendszeres rosszullétek nélkül élnek – s mindezt anélkül, hogy külön beszélgetünk volna e témáról!

Aztán elérték azt a kort, amikor már nem nekik beszélünk a Szűzanyáról, hanem a Szűzanyának róluk. Micsoda mázli, hogy van nekünk egy Szűzanyánk! Nála az a félelem és féltés, amit a lányaim iránt érzek, nehogy bántsák őket a nőiségükben, bizalommal alakulhat. Bizalommal a Szűzanya iránt, hogy megóvja őket az olyan helyzetekben, amikor én már semmilyen módon nem óvhatom meg őket, valamint beléjük vetett bizalommal, hogy az önnevelésük révén vigyáznak magukra. Sokszor eltűnődtem azon, hogy mi vigyázott énám, hogy „összehasonlítási alap nélkül” mentem – elég későn – a házasságba. Bizony nem a „helyzetek” hiánya, hiszen sok olyan élethelyzetet megúsztam sérülés és testi kalandok nélkül, amit azért nem szeretnék, hogy a lányaim is átéljenek... Azt gondolom, hogy a nagy bizalom ereje óvott meg engem, amit a szüleim belém

vetettek! Anyukám mindig nagy szabadságot adott nekem, és nagy bizalommal engedett el fiúkkal akár éjszakára is, hiszen tudta, hogy tudom: mi a véleménye; és emlékszem, édesapám sokszor odaállt egy-egy barátom elé kirándulás, buli előtt: „rád bízom a lányomat, nagyon vigyázz rá!” Tudtam, hogy bíznak bennem, és ez minden tiltásnál, óvintézkedésnél erősebbnek bizonyult, hiszen a külső gát híján a belső mércémre kellett támaszkodnom.

Eddig még azon nem kellett izzadnunk, hogy mit mondunk majd, ha egyik gyermekünk azzal áll elő, hogy a kedvese itt akarna aludni a szobájában. Mindenesetre addig eljutottunk az előízlések során (ez Kentenich atya tanácsa, hogy előre

eddzünk egy-egy nehéz élethelyzetre), hogy ahogyan a fiatalnak szabadságában áll döntenie, úgy a szülőknek is szabadságukban áll megválasztani, hogy mihez „asszisztálnak” a házukban – nem *kell* megtiltani, de nem *kell* megengedni sem!

Végül pedig bevallom, hogy azt is próbáltam elképzelni halványan, mit tennék akkor, ha valamelyik gyermekem összeköltözne a partnerével, vagy házasságon kívül születne gyermeke, mint azt néhány schönstatti családban láttuk már. Mindenesetre számomra nagyon tiszteletreméltó és vonzó a befogadás és az irgalom, ami remélem, minket is irányítana. Az ideálból nem kell lejjebb adunk, de az irgalom fontosabb a szabályoknál: nem a szüzességed az egyetlen érték, hanem te magad.

² Kevin Leman: *Szexre hangolva* című könyve egyaránt hasznos házásoknak és házasságra készülőknek is.

³ Hoppál Bori www.noitestcsodai.hu

⁴ mfim-projekt.hu

A legintimebb kapcsolat

„Ha valaki megtalálja a megfelelő személyt, akkor könnyű a házasság” – jelentette ki az a férfi, aki már hosszú évek óta házas volt, több gyermek apja, és ugyanakkor kapcsolatot tartott fenn egy másik nővel. Ezt úgy magyarázta meg magának, hogy szerinte házassága nem felelt meg az elvárásainak.

Nem értettem, hogy mondhatja ezt, mert tudtam, hogy a felesége mindent megtesz, hogy javítsa a kapcsolatukat. Meglepett, hogy a férfi nem csatlakozott feleségének a házasságuk megmentéséért tett erőfeszítéseire. Ez után a magyarázata után már megértettem, hogy miért nem. A feleség hiába próbálkozott, mert a férj teljesen másként értelmezte a házasság célját és természetét.

Ő így értelmezte: „Ha a házasság nem könnyű, akkor nem tetszik. És ha nem tetszik, nem helyes, mert Isten azt akarja, hogy boldogok legyünk. Mivel nem vagyok boldog, Isten nyilvánvalóan nem adta áldását erre a kapcsolatra, és ezért ki kell hogy lépjen belőle.”

A házasság ilyen sajátos, önkiszolgáló magyarázata, meglehetősen eluralkodott a mai világban. Ebben az esetben még befolyásolta a szentségi házasság értelmezését is. Úgy tűnik, hogy az emberek nagy többsége bedőlt annak a romantikus mesebeli elképzelésnek, hogy a megfelelő partner a boldogság forrása. Érdekes módon manapság az emberek már kevésbé naivak, amikor a gyermeknevelésről van szó.

Kevesebb ember várja azt el, hogy gyermekei tegyék boldoggá. Ismerik azt a rettenetes két-három éves kort, amikor a gyerek saját akaratát, döntését szeretné megtalálni. Még többen ismerik a tizenéveseket és azt a feszültséget, amelyet azok szüleiknek okoznak saját identitásuk megtalálása során.

Következésképpen sok pár tudja, hogy tudatosan kell eldönteni, hogy vállaljon-e gyermeket. És sokan nem akarnak gyereket, gondolván, hogy inkább arra koncentrálnak, hogy boldoggá tegyék egymást és magukat. Az amerikai kutatások azt mutatják, hogy azok a házasságok, ahol vannak gyermekek, nagyobb valószínűséggel boldogtalanok, mint a gyerek nélküli házasságok vagy azok a házasságok, amelyekből miután a gyerekek már felnőttek, elmentek otthonról.

Mivel problémamegoldó lények vagyunk, kísértetiesnek tűnik az a következtetés, hogy a gyerekek okozzák a problémát. Ez a magyarázat azonban legalább annyira téves lehet, mint az a következtetés, hogy ha valaki egy olyan helyen van, ahol a tűzoltók éppen tüzet oltanak,

és miután mindig ott vannak, ahol tűz van, a közös tulajdonságok vizsgálata után azt a következtetést vonják le, hogy a tűzoltók okozták a tüzet. Ám a dolgok okainak téves meghatározása pusztító, amikor problémát akarunk megoldani.

Ezért jó ötlet lehet elmondani az embereknek, hogy még a legboldogabb házasságnak is szembe kell néznie sötét és próbára tevő időszakokkal. Először is, megakadályozná a párokat abban, hogy arra gondoljanak, hogy valami alapvetően rossz van a házasságukban. Másodszor, a párok sokkal hatékonyabban tudnák keresni a megoldást a problémájukra.

A probléma az, hogy egy bizonyos ponton minden párnak fel kell ismernie, hogy házastársa nem a boldogság forrása. Ez elég kemény rádöbbenés. De még keményebb annak a felismerése, hogy házastársuk nem is okozója a boldogtalanságnak.

Azt hisszük, hogy életünkben a legintimebb kapcsolat a házastársunkkal való

kapcsolat. Ezért minden jót tőle várunk el, és hibáztatjuk, ha nem vagyunk boldogok. Úgy magyarázzuk: miután házastársam nem tudja a boldogságom biztosítani, ennek hiányában ő boldogtalanságom okozója.

A legintimebb kapcsolatunk az életben azonban a Teremtőnkkel való kapcsolatunk. Ő élte a velünk való kapcsolatát és a házastársunkkal való kapcsolatunkat.

Ezt szem előtt tartva micsoda áldás, hogy Teremtőnk elé állhatunk, és kérhetjük tőle, amikor elkötelezzük magunkat egymásnak, hogy áldja meg kapcsolatunkat, és tegye gyümölcsözővé! És később, amikor nehézségekkel szembesülünk, vagy azokat együtt éljük át, micsoda áldás az, hogy ismét elé állhatunk, és alázatosan kérhetjük, hogy ő legyen a forrása a problémáink megoldásának, hogy folytathassuk a jó gyümölcsök termését egymásban, gyermekeinkben és közösségeinkben.

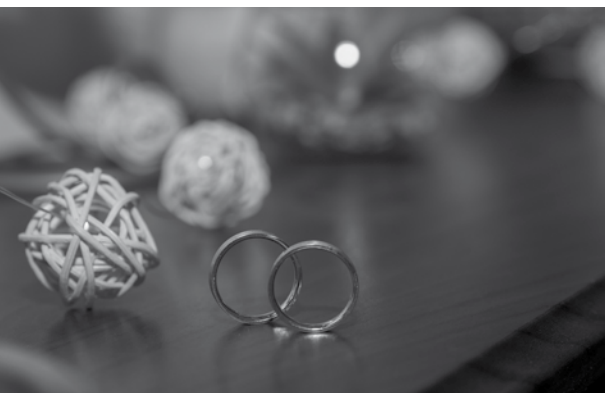
„Minden szentnek van egy múltja,
és minden bűnösnek van egy jövője.”

(Oscar Wilde)

Brazíliában ismertem meg egy igaz férjet, egy igazi szent életű embert. De a történetüket csak később tudtam meg, amikor egy tanúságtételkor a felesége elmesélte az útjukat.

Az 1980-as évek közepétől, minden évben itt, Brazíliában a karnevál idején egy katolikus közösség, annak érdekében, hogy minél több lelket meg-

mentsen, egy „másfajta karneválra”, a Rencacer-re („Újjászületni”) hívja meg az embereket. A három napos „karnevál” minden reggel Szentségimádással kezdődik, majd egy előadással folytatódik, amelynek ideji témája ez volt: „Istennek semmi sem lehetetlen”. Csodálatos, hogy az élő Istennel való tapasztalat még a legelvezettebbnek tűnő embereket is

képes megváltoztatni, megtapasztalni azt, hogy Istennek valóban semmi sem lehetetlen.

A lelkigyakorlat harmadik napján, a délelőtti előadás keretében ennek az igaz ember feleségének a tanúságtétele nagyon megérintett. Arról tett tanúságot, hogy mennyire fontos kitartani az imádságban, és bízni Istenben, mert Ő hűséges, és sohasem hagy el bennünket. Íme tehát röviden az ő történetük:

„Boldog, aki hitt annak a beteljesedésében, amit az Úr mondott neki!” (Lk 1,45)

Igen! Isten nem marad közömbös a mi fájdalmainkat látva, és Ő mindig, mindig többet ad, mint amit mi kérünk. Ő önmagát adja nekünk, és ennek elegendőnek kellene lennie számunkra... Ő maga a szeretet, és éppen ezért minden lelki és materiális áldását ki akarja árasztani ránk... Megtanít arra, hogy aki Belé veti hitét, annak semmi sem lehetetlen.

1991. március 9-én házasodtunk össze, mindketten katolikus család gyermekei vagyunk. Három gyermekünk született, de amikor a harmadik gyermekünket

vártuk, a férjem elhagyott. Férjem a bűntől elvakult... De én is elvakultam, és ezt csak az imacsoportba való járás, az imádság, az Eukarisztia által tudtam belátni.

Megtérésem kezdetén fedeztem fel a KITARTÁS szót, amelyet művelni kezdtem az apró dolgokban... Gyermekeimre fordított figyelmemben, a szentmisén való részvételen keresztül, az imacsoportba való hűséges járáson keresztül. Növekedtem a mások szolgálata által, a megbocsájtáson, megosztáson és imádságon keresztül, és kitartásom egyre növekedett, míg hitté változott.

1995-ben, miután férjem elhagyott, Isten először szólt hozzám Igéjén keresztül: „Hová ment szerelmed, asszonyoknak gyöngye? Hová lett kedvesed, hadd keressük veled?!” (Én 6,1) Ő velem együtt szenvedett. Hogyan ne hinnék abban, hogy Ő valami újat hozna létre? Felismertem az én teljes függőségemet, hiszen egy misztérium előtt álltam: a férjem, egy olyan csodálatos, jó ember, egy olyan szép, erős család kilencedik gyermeke. Hogyan történhetett mindez?

Hány „miért” csendesült el bennem az Ő hangja miatt, Aki így szólt hozzám: *„...ne zavarjátok, ne ébresszétek föl szerelmemet, amíg maga nem akarja.”* (Én 8,4b)

Tizenkét év öröm és fájdalom... hány és hány felfedezés... a közösség, hivatás, az én hivatásom... 2007-ben Rómába zarándokoltunk, és egy csütörtöki napon elmentünk II. János Pál pápa sírjához. Két dologra vágytam, és ezért imádkoztam ott: az én házasságom újjáépüléséért, valamint azért, hogy letehessem örök ígéreteimet a közösségi karizmában. II. János Pál pápa sírjára

helyeztem keresztmet a jegygyűrűmmel együtt. Mikor befejeztem imádságomat, a jegygyűrűm nem volt ott.

Mennyire kétségbeesett voltam! Hagytam a férjemet elmenni, és most a jegygyűrűmet is elvesztettem. Hitem nagy próbán ment keresztül – vajon folytatnom kell az ezért a szándékért való imádságot? Nem kellene inkább érvénytelenítenem a házasságom? Végül alávettem magam az Egyház törvényének, mely szerint az Isten előtt megkötött szentségi házasság felbonthatatlan.

Isten megbocsájtott nekem azért, hogy nem Őt helyeztem az első helyre az én házasságomban. Magának akart engem, és velem együtt az enyéimet is. Minél több megpróbáltatáson mentem keresztül, minél inkább megtapasztaltam Jézus szeretetét, annál inkább tértem meg Hozzá.

Három évvel később, 2010-ben a sógornóm képes volt rávenni a férjemet arra, hogy részt vegyen a katolikus közösségünk lelkigyakorlatán, a „Renascere-en”. Az első napon a Szentségimádás alatt azt

Nem kell belehalni

I: Családi házunk története hosszú, tanulságos, nehéz, de szép história. Tíz évig éltünk 38 négyzetméteren három gyerekkel. Egy idő után kezdett szűkösen lenni a lakhely. Már a mellékhelység sem nyújtott nyugalmas magányt, mert valaki mindig benyitott.

Körülöttünk olyan családok éltek, akiknél minden klappolt. A szülők mindent megcsináltak, tálcan kaptak min-

kerlte Istentől, hogy én és gyermekeink meg tudjunk bocsájtani neki. Úgy tett, mint a tékozlófiú... A szünetben a mosdóba menet találkozott velem. Keservesen elkezdett sírni, miközben bocsánatomért esedezett. Emlékszem, hogy már nem volt semmi, amiért meg kellett volna bocsájtanom... és igen, én kértem bocsánatot... hogy nem voltam az a nő, akire neki szüksége volt, egy imádságos életű nő.

Ezen a „Renascere-en” elkezdtünk egy utat járni annak érdekében, hogy férjem visszatérjen Istenhez, hozzám és gyermekeinkhez, hogy házasságunkat újjáépítsük. És 15 év után, 2010. december 23-án megújítottuk házasságunkat. Férjem immár 5 éve, hogy a Közösség tagja, mert Isten csodákat művel azok életében, akik hisznek Benne. Istennek semmi sem lehetetlen.”

Amikor arra gondolok, hogy miért engedte meg az Isten ezt a görbe utat, Kentenich atya mondása jut eszembe: *„Ki az én házastársam? Szentté válásom eszköze, dicsértesse mindörökre!”*

dent, házat is, a fiataloknak úgy kellett könyörögniük, hogy legalább a csempét hadd válasszák ki maguk.

A mi pici házunkhoz tartozó telek alkalmas volt egy családi ház felépítésére, de nem volt hozzá semmi pénzünk. Mégis eléggé adta magát a dolog, hogy ott helyben oldjuk meg a lakhatásunkat. Mielőtt az építkezésről döntést hoztunk volna, alaposan megrágtuk a csontot. Le-

vente apukája építész mérnök – ő nagyon mondta, hogy bele kell vágni. Oké, de hogyan? Végül az döntötte el a kérdést, hogy egy barátunk adott egy borítékot azzal, hogy „itt van 400 ezer forint, erre nincs szükségem, kezdjétek vele, amit akartok”. Akkor megtervezettük a házat. Voltak olyan keresztény ismerősök, akik erre azt mondták, hogy felelőtlenek és vakmerők vagyunk, mert nem lehet úgy elkezdni egy építkezést, hogy egy forint megtakarításunk sincs. Mekkora hülyeséget készülünk csinálni!

Anno azt a kis házunkat használtan vettük, hitelre, még fizetjük a mai napig. Próbáltunk még egy nagy hitelt felvenni az építkezésre, de a szocpolt éppen akkor szüntették meg. Ha fel is tudtuk volna venni, akkor egy év alatt fel kellett volna építeni a házat... Ez biztos nem ment volna, erre nem volt keretünk. Akkor azt mondtuk, hogy szépen lassan kezdjük, rábízunk a Jóistenre, aztán valahogy elkészül előbb-utóbb. Itt lakunk a telken, nem hajt minket semmi, csak az építési engedély, ami öt évig érvényes. Ekkor már két lányunk is asztmás lett, mert dohos volt nagyon a kicsi régi ház (eredetileg nyaraló), ami bár kőből épült, de mégis penészedett. Próbáltunk úrrá lenni rajta, de nem tudtunk.

Valami keveset próbáltunk mi gyűjtögetni, lakástakarékunk volt, azt felvettük. Minden évben valamit megcsináltunk: alapot, aztán falat, szépen lassan. Ist-

Az elején egy valamit megbeszéltünk, és ez tényleg fontos alapelvünk volt. Azt, hogy nekünk nem kell belehalni ebbe.

ván atyánk, aki annak idején összeadott minket, akihez járunk felnőtt hittanra, ő mondta, hogy segít nekünk, de csak akkor, ha nem veszünk fel hitelt. Mondtuk neki, hogy jó, de nem is tudnánk felvenni. ☺ István atyánk sokat segített. Nem úgy egyszerre, hanem néha adott egy borítékot, pár százezer forinttal.

Hihetetlen Isten-megtapasztalásaink voltak ebben az időszakban. Levente apukája olyan ember, aki azt mondja, hogy „kell ide ennyi és ennyi sóder és cement, legyen itt, mire jövök”. De mikor hónap vége volt, kenyeret sem tudtunk venni. Mondtam Leventének, mondd meg, légy szíves, édesapádnak, hogy ebben a hónapban befejeztük az építkezést. De alig tettem le a telefont...

L: ...Hívott az unokatestvérem, hogy kapott egy nagyobb jutalmat, amit szívesen felajánlana nekünk, és adott 200 ezer forintot.

I: De úgy, hogy tíz perc telt el a két telefon között, Levente kérdezte, hogy te mondd, te mondd valakinek, hogy... de

kinek mondtam volna? Így hihetetlen Gondviselésbe vetett bizalom épült fel bennünk, az öt év alatt.

L: Mindig volt valamennyi pénz, akkor azt elhasználtuk, és így tovább. Aztán volt, aki el tudott jönni segíteni, a nem házias barátaink többit. István atyának volt egy ismerőse, egy nagycsaládos édesapa, aki ingyen jött, de még a benzinpénzt sem engedte kifizetni. Vele megcsináltuk a tetőszerkezetet. Renge-

teg ilyen volt. Édesapám pedig sokat segített kőművesmunkában.

I: A harmadik gyermekünk még nagyon kicsi volt akkor, én kint főztem bográcsban, a gyerekek bent voltak a házban, vagy épp talicskában hordtak valamit, ez így ment...

L: És pont akkor volt a válság, nehezen jött a fizetés. Volt olyan, hogy csak azért kaptam fizetést, mert tudták, hogy hitelünk van. Az egyik kollégám mondta, hogy ő még 1-2 hétig el tud lenni, így ő csak 2 hét múlva kapott fizetést. Aztán ezt is átvészteltük.

I: Minden este imádkoztunk, hogy legyen munka, és hogy apa esténként épségben hazaérjen, mert nagyon sokat volt úton. Levente többször kifejezte, mekkora ajándék neki, hogy a gyerekek is imádkoznak ezért.

L: Aztán visszahozták a szocpolt, de mi nem vehettük fel, mert régebbi volt az építési engedélyünk, mint kellett volna... Elfogyott a pénz. Hát most mi legyen? Jól ismertük a képviselőnket, mert egy tempomba járunk vele. Kereszténydemokrata, nagyon jó ember, szép családja van. Ő mondta, hogy írjam le a helyzetünket, majd továbbítja. A közbenjárásának köszönhetően kiterjesztették a szocpol jogosultságot, így mi is fel tudtuk venni. Így hozzájutottunk 2 millió forinthez, az akkor sok pénz volt. Rengeteg, de rengeteg papírt kellett kitölteni, az kemény volt. Aztán az egyik barátunk adott másfél milliót, majd valamikor visszaadjuk – mondta. Így tudtuk befejezni az építkezést. A cégtől is fel lehetett venni egy bizonyos lakáscélú támogatást, aminél sikerült kiharcolni, hogy a pénzt ne úgy kapjam, mint rendes jutalom, amiből le-

vonják a járulékot, hanem az egészet adómentesen. Majdnem 5 milliót kaptunk így. Azóta ezt hiteltörlesztésre is lehet már kérvényezni, egy speciális cafetéria, havonta 30-40 ezer. Amikor felvettük, le kellett írni, meg kellett ígérni, hogy x évig ott fogok dolgozni a cégnél. De jó – gondoltam –, így biztos állásom van!

A használatbavételi engedélyig lehet kapni támogatást, ezért addig mindent megvettünk, hogy el lehessen számolni.

I: Tudtuk, hogy az építkezés nagyon megviseli a házasságot, a családot. Az elején egy valamit megbeszéltünk, és ez tényleg fontos alapelvünk volt. Azt, hogy nekünk nem kell belehalni ebbe. Ha törik, ha szakad, nyáron elmegyünk Óbudavárra családnapokra. Van Szép kártyánk, abból fizetjük mindig. Nekem nagyon fontos az erdélyi családom, ezért mindig hazamegyünk időközönként. Ott a rokonok nagy szeretettel fogadnak, ellátnak mindennel.

L: A szüleim mindig mondták, hogy amikor ők építkeztek, nem mentek se-

hova sem, és bizony csak zsíroskenyeret ettek. Mi úgy gondoltuk, kell egy kis kikapcsolódás. Éreztük, hogy nem szabad ebbe beleszakadni.

I: Én lelkileg nagyon ki voltam merülve a sok itthoni munkától: főzés a rengeteg emberre, család, kisgyerekek, mindez sok volt. És akkor elmentünk bálba. Megtaláltuk azt az utat, ami nem szakít el egymástól. Sikerült egy-egy közös kikapcsolódást beiktatni.

A gyerekek pedig minden este imádkoztak, éveken keresztül. Voltak érdekes meg tapasztalásaink. Egyszer kenyérre sem volt pénzünk. Akkor jött egy telefon egy családtól, kérdezték, hogy vagyunk, küldenének 70 ezer forintot.

L: Akkor kezdtük az építkezést, amikor a harmadik gyerekünk volt nem egészen 1 éves, és 5 évig tartott. 2015-ben költöztünk be. Voltak lyukak, amikor nem tudtunk sok mindent csinálni, mert nem volt pénz, de gyűjtögettünk. Inkább kibőjtöltünk egy jobb minőségű nyílászárót, csapat, hogy ne mindenből a legolcsóbbat vegyük. Hosszú távra terveztünk, tudtuk, hogy nem lesz pénzünk cserélgetni, és végső soron az olcsó ezért sokkal drágább.

I: Egy ismerősünk sváb cégnél dolgozott, üzent, hogy nagy akció lesz. Mindent ott vettünk meg igen olcsón. Azt tapasztaltuk, hogy a Gondviselés nagyon benne volt az eseményekben.

L: Az az ember, aki az építkezésünk előtt azt mondta, hogy nem vagyunk normálisak, mivel minden megtakarítás nélkül vágunk bele, annak szerintem leesett az álla, hogy felépült a házunk, és benne lakunk. Szóval nem szakadtunk bele, és nem mentünk szét. És a

lányok milyen boldogok voltak! Előtte hét négyzetméteres szobában laktak, kétoldalt emeletes ágyak és szekrény is volt bent a szobában, most meg nagy szobájuk lett! Felállítottunk egy királylányos sátrat az új helyen. Kerestük a lányokat, hol vannak, hát bent csücsült mind a sátorban. Szokniuk kellett még a nagy teret.

I: Ők is átélték, hogy ez egy nehéz időszak volt. Van zsebpénzük, kapnak nagyszülőktől, és mindig mondják, hogy szívesen kölcsönadják. Az egyik kisebbnek most ágy kellene. Kapott tízezer forintot a szülinapjára. Rögtön mondta: „félreteszem az ágyamra, elég lesz arra, anya?” A bőrükön érezték az Isten gondviselését. Meg hát az ima miatt is sokkal mélyebb lett az Isten-megtapasztalásuk. Olyan mélyeket kérdezek tőlünk, hogy ha nem járnék István atyához hittanra, nem tudnék válaszolni nekik. Mi a hit? Mi a bűn? – ilyenek. Van olyan, hogy magukban imádkoznak. Kérdeztük egyszer, mit csinálnak, mire elmondták, hogy ők imádkoznak a jövőbelijükért. Látták végig a történeteket, látták, hogyan változott apa munkahelye, és a többit. Nem mindig van idő a hosszú imára esténként, ami legalább húsz perc, mert ugye mindenki kérni is akar és megköszönni.

L: Ezt Óbudaváron tanultuk.

I: Ha erre nincs idő, mert késő van, a hálaadás akkor sem maradhat el. Szerintem ez is sokat számított nekik.

A cég megszűnése akkor volt, amikor én kismama voltam Katicával. Pedagógus bérből elmentem szülni, és Leventének pedig éppen akkor szűnt meg a munkahelye. Minden hónapban jött a

lista, hogy kit rúgnak ki. Minden este imádkoztunk és mindig mondtuk az Úrnak, hogy mi ezt a helyzetet nem tudjuk megoldani, ezért a Te kezdedbe tesszük, mert Te biztos tudod, hogyan tudunk innen kikeveredni. Volt olyan, hogy csak azt tudtuk mondogatni, hogy „Kentenich atya, Kentenich atya!” És minden évben bedobtuk Óbudaváron a nagy korsóba a nehézségeinket.

L: A munkahelyem zuhanásban volt, közben ajándék pénzből belevágtunk egy ház tervezésébe. Most már sokkal jobban izgulok, akkor fiatal voltam, nem aggódtam annyira. De például az első gyereknél izgultunk, figyeltük, lélegzik-e, kicsit tartottunk a bölcsőhaláltól. Aztán láttuk, hogy így nem lehet élni, s akkor azt mondtuk a Jóistennek, hogy ezt a gyereket nekünk adta ajándékba, de mi nem tudunk rá jól vigyázni, a Te kezredre bízunk őt. Akkor végre tudtunk először nyugodtan aludni.

I: Ez az öt év olyan kőről-kőre lépdeles volt. Amikor volt egy kis megállás, és nem tudtunk tovább menni, akkor arra gondoltunk, hogy majd előbb-utóbb elkészül. Egyszer tudtunk Tilmann atyával beszélni, csak egyetlen egyszer, ő akkor azt mondta nekünk, hogy ne féljünk, jó úton haladunk. Ez nagyon megnyugtató volt, mert akkor voltunk a legnagyobb káoszban.

L: Az építkezés vége felé már használtuk a házat. Még beton volt csak, de ablakok már voltak. Elhívtuk a gyerekfoglalkoztatókat, az összeset, mert házigazdák voltunk abban az évben Óbudaváron. Itt aludtak hálósáokban. Elkértük a céges projektort, filmeztünk, kórtéltünk, nagyon jó volt. Egyszer

meg, amikor még nem voltak nyílászárók, befolyt a víz télen és megfagyott, s Katica itt bent korcsolyázott. Szóval így lépcsőről lépcsőre haladtunk, és nem stresszeltünk.

I: Azért Levi édesapja hajtott minket. Ő egész életében vezetőként dolgozott, és mondta, hogy gyerünk, gyerünk! Az tény, hogy nélküle tovább tartott volna az öt év. Ő volt a motor. Nyugdíjas volt, és minden nap jött. Cukorbeteg volt, de ahogy elkezdett itt dolgozni, sokat mozgott, s rendbe jött a cukra. Nagyon örült, mert így többet is ehetett.

Amikor az ember benne van a káoszban és nem lát ki belőle, akkor azért kétségbeeső tud lenni a helyzet. De azt hiszem, a közös imák kilendítettek olyankor. Elhatároztuk, hogy figyelünk arra, hogy lelkileg stabilak legyünk: hogy kettőnkre legyen idő. Minden évben nyáron anyukám elvitte a gyerekeket egy hétre, s akkor csak mi ketten voltunk. És Óbudavárra mindig elutaztunk egy hétre, és ott lelkileg letettük a mélységeket, a nehézségeket. Az nekünk mindig egy kis sziget.

Mire tanítottak a gyermekeink?

2. rész

Az Oázis előző számában ismerkedhettünk meg Piroskával és Gáborral. Arról meséltek nekünk, melyik gyermekük mire tanította meg őket. Először Gusztika, aztán Csenge, majd Bercel. A harmadik gyermeküket a 32. héten sürgősséggel ki kellett emelni, s mivel több súlyos szervi problémája volt, hónapokat töltöttek a Bókay Klinika PIC osztályán. Sokáig nem lehetett tudni, mi lesz a kislíval, csak az utolsó három napban vált világossá, hogy meg fog halni.

Búcsú

P.: Emlékszem, kinyitotta a szemét, mondtam neki, hogy Bercel, részemről, ha akarsz, menjél. És onnantól kezdve nem nyitotta ki a szemét. Ez volt pénteken. Este még ott voltunk, és bent maradhattunk. Aztán mondták, hogy nyugodtan menjünk haza, aludjunk. Hazamentünk a kórházból, illetve Gábor szüleihez, hogy ha menni kell, Csengét ott hagyassuk. Tettünk-vettünk, s akkor rám tört, hogy nekem nagyon hiányzik az egyik kollegám, akinek meghalt a fia tizennégy évesen egy balesetben. Akkor az egészet végigkövettem, ahogy próbálta feldolgozni a veszteséget. Szerettem volna legalább egy mondatot mondani neki, de nem voltunk már kapcsolatban. Este 11-kor rám tört az aggodás, hogy nem bírom, szeretnék vele beszélni. Úgy éreztem, minden szétcsúszik. Eddig tartott az erőm, most minden szétcsúszott. Félórán belül jött a telefon, hogy menjünk. Még él Bercel, de már nagyon kevés van hátra.

G.: A világ legszebb kocsiútja volt. Hullott a hó, szép csöndesen, üres volt minden utca, az egész város. Mentünk Piliscsabáról Budapestre, és gyönyörű volt. Tökéletes este a távozáshoz. Megérkeztünk. Piró rögtön mondta, hogy nagyon szeretné még megölelni.

P.: Megkaptam a kezembe, éjszaka volt, két ember volt az egész osztályon, ők is félrevonultak. Kétszer jött be az orvos, hogy van-e még szívhang, megvizsgálta. Egy órán belül Bercel meghalt.

G.: De nagyon szép volt. Mondták, hogy ez a halál, ez nem fájdalmas halál, ami neki jutott. És tényleg, teljesen békeben, ölelésben elengedtük.

P.: Amikor meghalt, szerettem volna még egyszer megfogni, úgy, ahogy soha nem foghattam, csövek nélkül, függőlegesen. Utána leraktuk az inkubátorba, mondták, hogy nyugodtan itt maradhatunk, amíg akarunk. Bennem akkor kicsit az volt, hogy menjünk, nekem már itt nincs dolgom. Úgy éreztem, hogy itt tényleg már nincs semmi dolgom.

G.: Odajött a doktornő, és megölelte Pirót. Ez is akkora dolog volt!

P.: És közben sírt. Látszott, hogy nyelte a könnyeit.

G.: Ők nap mint nap nem tudom hány halált élnek át, de mindegyiket úgy igazán. Elképesztő emberek, akik ott dolgoznak. Az aláírások után hoztak a nővérek egy kis papírlapot, Bercel kéz- és lábnyomatával: korábban megcsinálták, most szeretnék odaadni.

P.: Kimentünk a folyosóra, nyilván kijött belőlünk, hogy huhh. Legyünk őszinték, egy megkönnyebbülés is volt, hogy eldőlt. Gyorsan a családtagjainak írtunk egy-egy üzenetet, másnak nem. Ott van közel az Örökimádás templom, be akartunk menni, de zárva volt. Kis családás, de azért nem tudta elrontani.

SZÁMVETÉS

P.: Azt sem lehet elfelejteni, amennyien és ahogyan körülvettek minket. A kórházban, kívülről nézve magamat, nagyon rossz helyzetben voltam: itt a beteg gyerekek, ki tudja mi lesz. Közben éreztem, hogy Istenem, mind a kettőnknek annyira jó fej családtagjai vannak, és rengetegen vesznek minket körül.

G.: Folyamatosan imádkoznak értünk...

P.: Az a tudat, hogy imamalmokat pörgetnek ezerrel! És rengetegen hívtak. Kevés olyan telefon volt, amire azt tudtam mondani, hogy zavar. Mindig azt éreztem, hogy jogom van ahhoz, hogy ne vegyem föl, ha nincs kedvem beszélni. És nem volt sértődés abból, ha kinyomtam. Akkor hívtak egy héttel később. Ha akkor is kinyomtam, nem baj, majd beszélünk máskor. Akivel beszéltem, az pedig szórta szét a közösségben tovább a hírt. Segítség volt, hogy nem nekünk kellett mindenkit informálni.

G.: Úgy láttam magunkat, az egész helyzetünket, mint amikor egy nagy hős éppen menti a világot, és rajta mindenki szeme, mindenki neki drukkol, mindenki érte imádkozik, csak éppen ez nem a világ megmentése, hanem ott van mellettünk még öt baba...

P.: És nekik nincs ez a hátterük. Az édesanyák ott vannak maguk, apukával jó esetben, nagyszülők 200 km-rel arébb, ha vannak. Akkor mi bajom van? Semmi. A sok ember a Bercel miséjén pláne meglepett. Írtunk a családtagjainknak, mint egy keresztelőn. Körülbelül még tíz családot hívtunk, a barátainkat. Sokan kérdezték, hogy mennyire zártkörű a mise, mert hogy sokan imádkoztak értünk. Lehet-e hirdetni? Mondom, persze. Gondolkoztunk, hogy hol legyen megtartva. Itt a helyi kápolnában? Végül úgy döntöttünk, legyen a Mária utcában. Emlékszem is rá, hogy amikor lefoglaltuk a helyet, nagyon tűnt a templom. Esküvőre jó, mert sokan beférnek, de hát... Jó, mindegy, nem ez számít, leszünk, amennyien leszünk. Bent voltunk tíz perccel kezdés előtt, s azokat láttam, akikre számítottam – nem baj, nem ezért vagyunk itt, nem számít. Nem is nagyon néztem én hátra, csak amikor az áldozásnál felálltam, akkor nyeltem egy nagyot. Tele volt a templom. Na, igen, ezt éreztük hónapokon keresztül, hogy nem vagyunk egyedül. Szó szerint hátborzongató volt.

G.: Utólag nézve Csenge nagyon jól vette ezt a történetet. Figyeltünk rá nagyon. Elkezdett Berceleset játszani, hogy Bercelnek hívják a babáját, vagy hogy ő maga Bercel. Sokat kérdezősködött, hogy ő is meg fog-e halni hamar. És hogy ő mikor fog meghalni? Mert úgy látta, hogy a gyerekek korán halnak.

P.: A barátnőmtől megkérdezte, hogy „a ti babátok mikor fog meghalni?” A barátnőm csak mosolygott egyet magában, hogy jogos a kérdés.

G.: Úgy döntöttünk, nem csinálunk tabukat, hanem amit mi tudunk a halálról, azt egyszerű szavakkal elmondjuk neki. Bejött. Most már olyanokat mond, hogy reméljük, hogy sokára fogunk meghalni, de az se baj, ha nem, mert akkor legalább hamarabb találkozhatunk Bercellel meg Gusztikával. Azt láttam, hogy nem rázta meg. Valahogy olyan gyermeki egyszerűséggel fogadta az egészséget. Nagyon nem is találkozhatott vele. Egyszer mikor műtétre vártunk, Csenge ott játszott a sarokban, és mondtuk, hogy most fogják itt eltolni a Bercelt. Meg akarod nézni? Nem. Valami nagyon érdekes játékkal volt elfoglalva. Tehát élőben nem látta, ezért annyira nem volt neki kézzelfogható személy, de azt tudta, hogy ez az ő testvére, akiért mindig imádkozunk. Várta is, hogy legyen testvére, akivel lehet majd játszani.

P.: Nemegetszer volt az, hogy sírtunk utána, főleg én. Akkor így kérlelt: Mama, ne sírjál! De Gábor azt mondta, nem baj, lehet sírni. Ilyenkor csak meg kell ölelni a másikat. Valahogy ezt is olyan jól kezelte.

G.: Szépen lassan ezek a dolgok természetes mederbe terelődtek, bár addig

is abban voltak, csak azért addig Csenge csinált néha olyat, hogy nem kakilt, mikor még élt Bercel. Volt egy ilyen hét. Később olvastuk, hogy ez tovább szokott tartani. Szóval ez sem lett olyan eget rengető probléma, de produkált azért olyan tüneteket, amilyenek elvárhatók ilyenkor, de sokkal kevesebbet, mint amennyi várható lett volna. Le a kalappal a családjaink előtt, különösen Piró családja előtt, hogy tudták őt pasztorálni, amíg nem láthatta a mamáját, s hogy ez a hiány nem rendítette meg.

P.: Utána se lett kóros mamahiánya.

G.: Persze majd húsz éves korában, ha elmegy a pszichológushoz, akkor leszünk okosabbak, de amennyire mi látunk, nem dőlt össze a lelke.

Mikor Vincét vártuk, kérdezgette, hogy ő is meg fog-e halni. Mondtuk, hogy valószínűleg nem. Ritka, hogy ennyire betegen születik egy baba, és ezt elhitte. Én akkor rendültem meg, amikor azt kérdezte, hogy „Én is meg fogok halni?”. Erre már azt gondoltam, hogy „Na, ez már komoly kérdés, kislányom.”

P.: Mikor Vincét vártam, sokan kérdezték, hogy nem félek-e. De azt is kegyelemnek éltem meg. Egyrészt nem vagyok annyira kitartó, hogy kilenc hónapig aggódjak. Amikor vizsgáltak, volt bennem egy kis félsz. Emlékeztem, amikor Bercellel itt még minden rendben volt. A 32. héten kicsit visszatekin tettem, hogy mi volt akkor velem.

P.: Akkor rám nézett az orvos: Ugye ez az ultrahang vizsgálat volt az? Pedig hát elég sok szülést levezet.

Amikor Bercel meghalt, szerencsére kevesen mondták azt, hogy jobb is így. Megvolt mindenkiben a tapintat. Érez-

tem, álszent lennék, ha nem mondanám ki azt, hogy igen, tényleg jobb így. Halom, hogy milyen beteg gyereket nevelni. Na, azok előtt az emberek előtt le a kalappal, akik ezt évekig csinálják! Nekünk két hónap volt, és nem itthon, és volt mellette életünk. Amikor valaki mondta, hogy ezt azért nem kívánná másnak, akkor Gábor azt mondta, hogy összességében ez mindenkinek jó lenne. Mert mi annyira pozitívan jöttünk ki az egézből, most már én is azt gondolom, hogy soha rosszabb ne történjen senkivel. Emlékszem, amikor fölhívták Gábort a PIC-ről (perinatális intenzív centrum), adna-e egy e-mail címet, mert lesz egy PICnik májusban, ahova szeretnének minket elhívni. A doki – aki ügyeletben volt, amikor Bercel meghalt – vetette föl az osztályon, hogy vegyenek már föl minket is a meghívottak listájára.

G.: Annak ellenére, hogy inkább a sikertörténeteket szokták számon tartani, az életben maradt gyerekeket.

P.: Vagy inkább nem merik hívni azokat, akiknek meghalt a babájuk. De mi igazán jól voltunk. És jó volt ott lenni ezen a PICniken. Vince akkor volt három hetes, kézről kézre járt, a főnővér megkapta, aludt a karjában három órát.

Az egyik nővér mesélte, hogy baj esetén sok szülő összezár, de amikor meghal a gyerek, akkor minden borul. Akkor szétmennek. Érdekes, hogy az apa, amikor nehéz, akkor ott tud lenni, és amikor már könnyebb lenne, akkor lép le. Nem mintha én félttem volna ettől, de érdekes volt ezt hallani. Néha visszasirom, hogy mennyire közel voltunk akkor egymáshoz, és hogy mennyire tudtunk a jelenben élni.

Kovács András Ferenc
ÉS CHRISTOPHORUS ÉNEKELT

vinnélek át a mély vizen
nyakamban ülnél vállamon
segíts vad árba szállanom
vinnélek át a mély vizen
mint csillagot nagy éj viszen
mint szél nyaragnak illatát
miként rügyecskét ringat ág
hordozlak mint fájdalom
vinnélek át a gyors vizen
nyakamban ülnél vállamon
segíts sodrásban állanom
vinnélek át a gyors vizen
mint mindenséget sors viszen
miként rügyecskét ringat ág
halálom rajtad villan át
ha gyermek még a fájdalom
vinnélek át a gyors vizen

nyakamban ülnél vállamon
segíts sodrásban állanom
vinnélek át a mély vizen
mint szívverést ha vér viszen
miként rügyecskét ringat ág
ha semmiségbe illan át
a súly a sodró fájdalom
vinnélek át a gyors vizen
nyakamban ülnél vállamon
segíts vétkemtől vállamon
vinnélek át a gyors vizen
mint teljességet torz viszen
úgy hordanálak vállamon
ringatva mint a fájdalom
miként rügyecskét ringat ág
mint szél a széna illatát
vak úr szülötte csillagát

Mese-Teszt-Autó

Gratulálunk, ön nyert! – Gyakori indító mondata ez különböző reklám akcióknak, hiszen ki az, aki ne szeretne nyerni? Természetesen szükségünk van sikerélményekre, aminek az egyik megnyilvánulása, hogy szeretnénk nyertesek lenni. Ezért népszerűek a vetélkedők, a szerencsejátékok, a tombolák stb. A „Meseautó” című magyar film alapötlete is ebből a vágyunkból indul ki. 2016 farsangja óta nekem is van egy „Meseautó” sztorim, aminek csak annyi köze van a filmbéli történethez, hogy ebben is egy szép BMW autó körül bontakozik ki a cselekmény.

Szóval két éve is, ahogy általában farsang idején szoktuk, elmentünk a feleségemmel bálba. Az is szokásunk, hogy ilyenkor veszünk néhány tombolajegyet a magunk és a szervezők nagyobb örömeire. Azon az estén is így volt. A számok kiválasztásánál pedig az az ötletem támadt, hogy a kék színű cetlik közül

(mégis csak az a Szűzanya színe) a 12-es és a 20-as számokat is beválasztom, melyek 2012. 12. 20. óta számomra a kedves Tilmann atyához kötődnek. Már nem emlékszem, hogy a főnyereménynek megnevezett húzásnál melyik jött be a kettő közül, de a lényeg, hogy én nyertem meg a BMW szalon felajánlását, ami egy X4-es tesztautó egész hétvégés használatát jelentette. Általában igyekszem mindennek örülni, amit kapok, meglátni a dolgok jó oldalát, de ez most mellbe vágott. Miért pont nekem adott ez a lehetőség, aki biciklivel járok, és az egyszerűség, a keresztény szerénység híve vagyok? Mit kezdjek ezzel a számomra luxusnak számító ajándékkal? Az is megfordult a fejemben, hogy nem veszem át a borítékot, nem megyek ki. Megpróbálom elsumákolni a dolgot. De ha én nem veszem át, akkor kisorsolják másnak, attól sem megy előbbre a világ, a „bálvány” csak kifejti a hatását. Gyorsan döntöttem, átveszem a nyereményt, de nem fogom igénybe venni. Ebben a tudatban megnyugodva, mosolyogva mentem ki, és fogadtam a gratulációkat. Magamban próbáltam Tilmann atyát is faggatni, talán azért kellett ezt nekem kapnom, hogy valakit megmentssek ettől a veszélyes csábítástól?

Az ajándékszelvényen persze rajta volt az autósalon telefonszáma is, amit pár héttel később azért csak felhívtam kíváncsiságból. Hogy is működik ez a dolog, hisz én még soha nem ültem tesztautóban. Elmondták, hogy 400 km-t mehe-

tek vele díjtalanul, de természetesen teli tankkal kell visszahozni. Hát ez szép! – háborodtam fel magamban, ők kitalálják, hogy én furikázok el egy csomó benzint a saját pénzemen, amikor eszem ágában sincs bárhova is menni autóval. De ha mégis akarnék, akkor inkább a feleségem kis Suzukijával mennék, mert az sokkal kevesebbet fogyaszt, és nincs az emberen a frász, hogy anyagiilag romba dönti a családját, ha véletlenül mégis valami baja esik a kocsinak. Ismét Tilmann atyát kérdeztem, hogy talán egy családi csődhelyzettől mentettünk meg valakit ezzel a húzással? De válaszul valami ilyesmit kaptam:

– Barátom, gondolkodj! Schönstattot nem a nehézségektől való félelem mozgatja. A mi Háromszor Csodálatos Anyánk győzedelmes királynő, aki Jézussal ura az anyagi dolgoknak is, a vagyonnak éppúgy, mint a nélkülözésnek.

– Ez az, már értem! – csókoltam meg a karórámat a felismerés örömeiben. – A Királynőnek kell a kocsi! Jézus szármárháton vonult be Jeruzsálembe, de Tilmann atya azt szeretné, ha „Kisdedével Szűzanyánk” hintón vonulhatna be Pécsre. Az MTA zarándokszentély képében majd a hátsó ülésre ültetem Őket, szépen középre. És sofőrként én lehetek a Nagyasszony kocsisa! – Felvillanyozott ez a felismerés. Újra felhívtam az autószalont, és lefoglaltam a „meseautót” március 18-ra. Az időpontot elfogadták, de jelezték, hogy azóta eladták az X4-es kocsit, és egy X3-ast tudnak helyette biztosítani. – Legyen – gondoltam – X3, mint a Szentháromság ajándéka!

Most már örültem a 400 km-es lehetőségnek, mert így egész Baranyára

keresztet rajzolhatunk az utunkkal. Azt gondoltam, hogy ezzel a kereszttel különösen is megjelöljük Baranyát, mint a Szűzanya kedves tulajdonát. Hisz Szent István király felajánlása óta a Szentkorona minden megyéje az Övé, de most valamiért pont ezt a birtokát kell meglátogatnia ilyen módon. Amikor pedig a térképen megnéztem a képzeletbeli kereszt lehetséges végpontjait, újabb érdekességet találtam: mindenhol szenteltek a Szűzanya tiszteletére templomot! Délen a Sárlos Boldogasszony kegytemplom bazilika (Máriagyűd, 1148), északon a Kisboldogasszony templom (Sásd, 1796), keleten a Magyarok Nagyasszonya fogadalmi templom (Mohács, 1940), nyugaton pedig a Segítő Szűzanya kegytemplom (Szigetvár-Turbépuszta, 1741) található. A kereszt középpontjában, Pécsen több temploma is van (Gyertyaszentelő Boldogasszony templom – 1942, Nagyboldogasszony zárdatemplom – 1727, Magyarok Nagyasszonya templom – 1912), de itt a Havas Boldogasszony templom (1697) lett az úti célunk. Mivel a kilométerbe még belefért, a kereszt keleti szárát megtol-

dottam Hercegszántóig, ami már Baranyán kívül esik, de a Szűzanya számára kedves hely lehet, hisz a Nagyboldogasszony templom (1725) mellett itt található a világ második legnagyobb Mária szobra (Vodica-Máriakert, 2008).

18-án nagy izgalommal hoztam el a szalonból a fehér, automataváltós X3-ast (mint megtudtam, az elpasszolt X4-es fekete színű volt!). Igyekeztem jól felkészülni erre a megtisztelő feladatra. Feleségemnek és a gyerekeknek útitervvel ellátott fényképes meghívót adtam. A zarándokszentélyre fehér tüll csipkéből készítettem fátylat, és eléje orchideát

tettem díszül. A műszerfalra pedig felragasztottam Tilmann atya fényképét, hadd legyen Ő is velünk ezen a túrán, ha már így kifundálta az egészet! A sétakocsikázás gyönyörű napsütésben, terv szerint sikerült. Egy kivételével mindegyik templomba be tudtunk menni, ahova magunkkal vittük a Zarándokszentélyt is, és ott közösen imádkoztunk. Remélem, Kisdédével Szűzanyánk is jól érezte magát a „birtokain”, mert nekünk nagy élményt jelentett az egész napos együttlét Velük. Ahogy a Duna-parti étteremben is megjegyeztem, ahol halászlét ebédeltünk: ez a nap tényleg főnyeremény volt!

Csak egy megállót megyek

Szendvicsemmel a kezemben szálltam fel a villamosra. Jóízűen falatoztam, amikor a következő megállónál felszállt egy idős bácsi, gurulós járókezzel. Amint megállt, egyből fél térdre esett. Egy fiatal férfi és egy idősebb hölgy lassan a segítségére sietett, gondoltam, ketten elegek ehhez, én ehettek tovább nyugodtan. „Tessék leülni.” Hallom a hölgy instrukcióját a bácsihoz, de ő csak ennyit mondott: „Csak egy megállót megyek.” A következő pillanatban összeesett, és magatehetetlenül fektült a villamos padlóján. A férfi és a hölgy újból megpróbálták felsegíteni, de

ezúttal nem sikerült. A közelben állók is csak pislogtak és nézték a jelenetet, akár csak én. Ekkor éreztem csak, hogy tennem kéne valamit. Befejeztem az evést, odaléptem a hölgyhöz, hogy átvegyem.

A tehetetlen bénaságból, amit mindenkin tapasztaltam, beleértve magamat is, elegendem lett. Najó, engedj ide!

A másik férfival ketten is nagy erőre volt szükség, hogy a bácsit felsegítsük, és leültessük egy székre. A közelben álló nénik félhangos bosszankodása rám is átragadt: miért van egyedül? Egyáltalán minek indul útnak, ha ennyire gyenge? A kosarában egy kiló kenyér és még néhány vásárfia volt. Megéri ezekért elindulni, ha ilyen kockázatos a helyzet? Idős is, gyenge is, no meg hát dögmegle van...

Mikor az idős káráló nénik szerint mindezért már a Zorbánviktort volt a hibás, felébredtem az okoskodó tehetetlenségéből. Hívjunk mentőt. Kértem a mellettem álló férfit, aki már pötyögte is okostelefonjába a 112-es hívószámot. Miközben kicsöngött a vonal és vártuk, hogy valaki felvegye, én a bácsit figyeltem. Hátradöntötte a fejét, hörgő hangot hallatott és tekintete kimerevedett.

Jaj, ne már! – szaladt ki a számon, és a nyaki ütőerét megkeresve pulzust néztem. De semmi. Telefonom erős fényével belevilágítottam a nyitott szemébe, de a pupillái nem mozdultak. Szóltam a már mentősökkel telefonáló férfinak, hogy a bácsi meghalt. A férfi kihangosította a telefonját, hogy halljuk a mentőt, de keze szabad legyen. Meg kellett hát kezdenünk az újraélesztést. Letettük a bácsit a padlóra, és a telefon túlsó végén lévő női hang diktálta ütemre kellett a mellkasát benyomni, két kézzel. A férfi valami oknál fogva, nem csinálta jól. Ütemtelenül és gyengén kezdte meg a mozdulatsort. Ekkor lett elegendő a tömeg okozta hátráltató érzésből. Hiszen ha sokan vagyunk egy problémára, akkor végül persze nem teszi meg senki. A férfi is tétozavott, arra várt, hogy majd talán én, talán a villamosvezető, vagy valaki más nekiáll majd, de senki nem tett semmit. Ezért nekilátott, csak épp nem jól. A tehetetlen bénaságból, amit mindenkin tapasztaltam, beleértve magamat is, elegendem lett. Na jó, engedj ide – szóltam a férfinak, és két kézzel, ütemesen és erősen elkezdtem a mellkasát a szíve

táján benyomni, olyan ritmussal, ahogy a kihangosított telefonban szólt az ütem. Folyamatosan csináltam, immáron teljesen magaménak érezve a feladatot és a felelősséget. Ez a gondolat határozottságot adott és erőt az újraélesztéshez. Talán túl sokat is, mert az egyik pillanatban egy tompa reccsenést hallottam, és a törést a tenyerem alatt éreztem. Ertörtem a bordáját! Hasított belém a gondolat, de a telefonon ritmust adó női hang megnyugtató. Semmi baj nincs ezzel, ilyenkor ez szinte természetes, csináljam tovább. És valóban, egy oktató film jutott eszembe, amiben azt mondták, hogy: „ha újra éled az illető, törött bordával is hálás lesz neked, hogy megmentetted az életét.” Csináltam hát tovább.

Jó tíz percig lüktettem a mellkasát a bácsinak, mire egy mentős táskát landolt mellettem a földre, és egy határozott hang zökkentett ki a monoton munkából: Állj félre! És akkor jöttek az ollók, az elektromos újraélesztés, a szikék, a csövek, az, injekciók, az infúziók és minden egyéb, amit ilyenkor megkíván a protokoll. De mindhiába. A bácsin az a mély és határozott meggyőződés volt látható, hogy ő már bejezte földi pályafutását.

A mentősök negyvenöt perces profi újraélesztő akciója sem tudta meggyőzni őt abban, hogy visszatérjen. Ahogy mondta is, ő csak egy megállót megy. Innen a Földről, az Égbe. Döbbenet szemléltem az élet eltávozását, ilyet korábban még sosem tapasztaltam.

A valóságba aztán a káráló, orbánozó nénik rángattak vissza, akik átbeszélték a történeteket. „Senki meg se mozdult, de aztán idejött ez a fiatalember és megkezdte az újraélesztést, állítólag ő egy vízimentő!”

Milyen gyönyörű is a népköltészet, egy óra leforgása alatt, máris legendák

születtek rólam. Ezek után kicsit megrendült a bizalmam a Mátyás királyt illető mesék hitelességét illetően.

Pedig nem csináltam semmit, csak ami a kötelességem. Mondjuk legyőzni a bennem is ott bujkáló tömegi tehetetlenséget, felelősségáthárítást és közönyt, na, az tényleg nem volt piskóta.

Ezek után most erős késztetést érzek egy elsősegély tanfolyam újbóli elvégzésére. És persze résen leszek a következő ilyen esetről, hogy ne ácsingózzak annyit.

Talán az is lehet, hogy elmegyek vízi mentősnek, hadd legyen igaza a népnek!

Gál Orsi

Nagy örömünk, hogy Schönstatt Családunk egy tagja, Gál Orsi szerzetesi hivatást kapott, és ígért mondott erre a meghívásra. A márciusi beöltözésen, ahol négy jelölt társával elindult a schönstatti Mária nővérek útján, a Margit Mária-nővér nevet választotta. Az ünnep előestéjén készült interjúból idézünk az alábbiakban.

Sopronból származom, 25 éves vagyok, négy húgom van: Kata (22), Luca (20), Anna (15), Brigitta (9).

A Debreceni Egyetemen, általános orvos szakon végeztem 2017 augusztusában. Szeretek úszni, kórusban énekelni, a természetben kirándulni, fuvolázni, gitározni, nyelvet tanulni, gyerekekre vigyázni.

Schönstattot a szüleim által ismerem meg, akik a 2. szövetségi évfolyam tagjai.

Gyerekként arról álmodtam, hogy lovasz, később, hogy fuvolanár leszek. Akkor úgy gondoltam: „Ha én egyszer megnövök, anyuka leszek.”...

Szeretem a magyar népzene és néptáncot. (Mindig csodáltam ezt a táncot, szívesen megtanultam volna magam is, de a lábaim valahogy sosem akartak engedelmkedni. ☺)

12 vagy 13 éves voltam, amikor két schönstatti Mária-nővér tartott lánytalálkozót Óbudaváron, amin én is részt vettem egy barátnőmmel. Ott éreztem először, hogy van valami a nővérekben, ami vonz engem, hogy szívesen lennék olyan, mint ők. Az volt a benyomásom, hogy el tudnám képzelni, hogy boldog lennék én is ezen az úton.

Óbudaváron a szentélyben, és később Schönstattban is mindig otthon éreztem magamat. Ezen kívül nem ismertem meg más olyan közösséget, amely úgy válaszol a bennem lévő vágyakra, mint ahogyan ezt Schönstattban megélem.

A Jóisten sok kis jellel ajándékozott meg, melyek kellettek ahhoz, hogy meg tudjam hozni a döntésemet. Szép volt rácsodálkozni arra, hogy Ő meghagyja nekem a szabadságot, hogy felismerjem ezeket az útjelzőket, és végül egy bizalomugrással szabadon válaszoljak hívására. Segített az, amikor egészen el tudtam csendesedni, és sikerült nyitott szívvel figyelni az Ő halk hangjára, és így felfedezhettem azt a legmélyebb vágyat, melyet Ő a szívembe ültetett.

Nem mindenki számára volt egyből világos, hogy mire is gondolok, amikor elárultam a nagy álmomat. Néhány egyetemista társam nem értette, hogy miért is szeretnék hirtelen nővér lenni, amikor hamarosan már orvos leszek. Aztán sikerült tisztáznunk, hogy nem ápolónővér, hanem schönstatti Mária-nővér szeretnék lenni.

A döntés, hogy erre az útra szeretnék lépni, korábban megszületett már bennem, de sok vívódás után úgy döntöttem, hogy szeretném befejezni megkezdett tanulmányaimat. A Jóisten gondoskodásának, kegyelmének éltem meg, hogy az államvizsga után nem kellett tovább várakoznom, mert éppen indult egy kurzus jelöltekkel, akik megvártak, akikhez csatlakozhattam.

Nehéz volt, hogy még néhány vizsga előttem állt, és nem tudtam a kandidátust a többiekkel együtt megélni. Az viszont különösen szép volt, hogy Úrnapija körül néhány napot a jelölt-társaimmal tölthettem Schönstattban és Maria Raston, így személyesen megismertük egymást. A kurzustársaim olyan nagy szeretettel vártak és fogadtak be, hogy hamar otthonosan éreztem magamat köztük. Utána még nagyobb örömmel vártam a posztulátust, hiszen már tudtam, hogy kik várnak itt rám.

A vágyam: egészen, osztatlanul Istenhez tartozni, Máriát megtestesíteni a világban, ott lenni az emberek számára, Isten szeretetét tovább sugározni.

Legnagyobb példaképem a Szűzanya... És példaképem sok schönstatti Mária-nővér, akik egyéniségükben kibontakozó, vidám, sugárzó, eredeti személyiségek.

A Szűzanya itt van velem, Ő gondoskodik fog mindenről. Egészen Rá bízhatom magamat, további utamat, az előttem álló kihívásokat és mindazokat, akiket szívemben hordozok. MPHIC!

Mély élményem volt, hogy egy óbudavári lánytábor végén a szentélyben több lány szeretetszövetséget kötött. Nagyon hálás voltam a Szűzanyának, hogy Ő valóban magához vonz ifjú szívüket. Öröm volt megélni, hogy a hét során eszköz lehettem a kezében, hogy általam is tudott működni.

Isten az, aki szeretetervében megálmodott, életre hívott és egy küldetést adott nekem. Ő ismer engem, szeret en-

Schönstatti utunk

Izgalommal tele vártam a március 15-ei utazást Schönstattba. Orsít régóta ismerem, és vele szerettem volna lenni, együtt ünnepelni ezen a szép ünnepen.

Csütörtök este útnak indult egy busznyi fiatal Schönstattba, a beöltözésre. Péntek reggel, mikor megérkeztünk, először az Ősszentélybe mentünk. Hálátadtunk közösen a sikeres megérkezésért, imádkoztunk a következő napokért, családjainkért, szeretteinkért és Orsiért.

A Tábor házában kaptunk szállást. Együtt terítettünk és készítettük a reggeliket, ebédeket, vacsorákat, melyek mindig kellemes hangulatban teltek.

gem, gondoskodik rólam, irgalmas hozzám. Jézus a Jó Pásztor, aki megváltott engem, nevemen szólított és meghívott, hogy egészen az Ővé legyek. Holnap itt van a nagy nap, amikor szeretnék hívására szabadon, örömmel, bizalommal válaszolni: „A Tiéd vagyok.”

Most izgatott vagyok, kíváncsian várom, hogyan fog vezetni a Jóisten, hol lesz szüksége rám a Szűzanyának. Örülök, hogy életünknek ezt a különleges napját velünk együtt ünneplitek, és szívből hálásak vagyunk nektek minden támogatásotokért, imátokért, és hogy utunkon kísérték minket.

Kívánok nektek sok örömet, a szerető Isten érezhető közelségét, egy kis darab mennyországi élményét, sok áldást és kegyelmet a szentélyből további életutakra!

Gertrúd-Mária nővér fantasztikus programokat szervezett nekünk. Végigjártuk a Kentenich múzeumot, és előadásokon vehettünk részt. Egyik előadást Cristian atya tartotta nekünk. Az előadás témája a hivatás volt. A második előadást Mattia Nővér tartotta a családoknak és nekünk, fiataloknak. Mattia Nővér tanúságtétele Kentenich atyáról szólt.

Kevés szabadidőnk is hasznosan töltöttük el. Közösen zenéltünk, sétáltunk, ismerősöket látogattunk meg, és felvásároltuk a Schönstatti ajándékboltot.

A szombati napon különböző programokon vehettünk részt a Schönstatt

hegyen. Lehetett virágcsokrot kötni és süteményt sütni a beöltözési ünnepségre, részt lehetett venni énekpróbán, melylyel a másnapi beöltözésre, a zenei szolgálatra készültünk. Az anyaházban a Mária nővérek bemutatták a közösségüket. Mi is Schönstatt valójában? – ez volt a címe annak a vezetésnek, melyen a Schönstatt hegyen vehettünk részt. A missziós házában egy kiállítást tekintettünk meg. A kiállítás címe: Schönstatt – egy nagy, nemzetközi család egy világra szóló küldetés szolgálatában. Több ország kultúráját ismerhettünk meg ezen a kiállításon. Megtekintettük Kentenich atya szobáját a Schulungsheimben.

Majd szombat este érkezett a beöltözés előestéje. Videón keresztül megismerhettük az öt novíciát. A videóban a novíciák bemutatkoztak, meséltek a családjairól, hobbijaikról és arról, hogy mik szerettek volna lenni, ha felnőnek. A novíciák négy különböző országból érkeztek Schönstattba, hogy megkezdjék a novíciátust. Hazela Fülöp-szigetéről érkezett, Lea és Verena Németországból, Maria Ausztriából és Orsi Magyarországról.

A beöltözés előestéjén kicsit közelebb kerülhettünk az öt leendő Schönstatti Mária-nővérhez. Nagyon meghitt, szeretetteljes és káprázatos volt számomra a szombat este.

Vasárnap reggel nagyon koránkelünk. Mindent gyorsan, frissen, fürgén elintéztünk, majd jöttek értünk a csa-

ládok autókkal, és átvittek bennünket a Schönstatt hegyre az Örökimádás templomba, a beöltözés színhelyére. Az öt novícia a beöltözés napjára a következő Igét választotta közösen: „Nevemen szólítottál engem. Tied vagyok!” A beöltözési szertartás nagyon szép volt. Egy-két pillanatot szeretnék idézni a beöltözési miséről. Gyönyörű pillanatok ezek, melyeket még most is a szívemben hordok. Az öt novícia fehér menyasszonyi ruhában bevonult a templomba, a magyarul elhangzó olvasmány, vagy amikor a novíciák megkapták a Schönstatt Mária-nővérek ruháját. A ruhát, az övet, a fátvolt, a medált és az égő gyertyát. Vagy amikor már beöltözve a Schönstatti Mária-nővérek ruhájában ismét bevonultak a templomba.

Mise után gratulációk sokasága köszöntötte most már Margit Mária-nővért (Orsit).

A fiatalokkal a gratuláció után sietve lementünk ebédelni. Ebéd után siettünk vissza a Schönstatt hegyre az Anyaházba egy sütőre és egy kis kávéra Margit Mária-nővérrel. A sütőzés és kávézás után fájó szívvel elbúcsúztunk a családoktól, Gertrúd Mária-nővértől, Margit-Mária

nővértől, Schönstattól, és útnak indulunk Magyarországra.

Egy csodálatos úton vehettünk részt, egy fantasztikus csapattá kovácsolódunk össze az út során.

Schönstattba mindig hazamegyünk.

Szeretném megköszönni Török Jankának és Schumicky Marisnak minden

igyekezetét, amivel megszervezték nekünk ezt a csodás utat.

Köszönöm a fiatalok nevében a családoknak a sok nagylelkű adományt, amiket küldtek nekünk, és hogy így biztonságosan tudtunk kiutazni Schönstattba.

Rajta Zsófia

Kápolnaünnep Óbudaváron 2018

Április 22-én, mikor az ünnepre gyülekeztünk, a kápolna előtt virítottak a virágok, melyeket az őszi, Szűzanyát megkoronázó szentmise után ültettek el a résztvevő családok és fiatalok azt remélve, hogy azokkal együtt a szívekben elültetett magok is szárba szökkennek a Szűzanya nevelői munkája folytán.

Az óbudavári Schönstatt kápolna felszentelésének 13. évfordulója alkalmából dr. Takáts István atya, a veszprémi érsekiség kancellárja tartott ünnepi szentmisét. Szentbeszédében arról beszélt, hogy a II. vatikáni zsinat óta hangsúlyos a buzdítás az Egyházban: mindannyian részesülünk Krisztus papságából. Mindenkinék hiva-

tása az evangélium hirdetése és megélése. Ahogy nagy kincs a családok számára egy-egy jó pap, úgy a papok számára is nagy kincs egy-egy jó, harmonikus család. Jó pásztor vasárnapján arra buzdított minket István atya, hogy imádkozzunk jó papokért, és jó családokért. Örülünk a családjainkban támadó hivatásoknak! Hivatásaink kiegészítik egymást, és nagy szükségünk van egymásra.

István atya megszentelte az emlékoszlopra felkerülő új névtáblákat, a közelmúltban elhunyt közösségünkhöz kötődő személyek neveivel. Szép és erős jele ez az oszlop annak, hogy sok szálon kötődünk a mennyországhoz, amely nagyon közel van hozzánk.

A szentmisét követően a fiatal népzene-szerek együttese muzsikált, és tanított éneket.

A közös ebéd után Gertrúd-Mária nővér tartott előadást „Tiéd a jelenlétem” címmel az Eucharisztikus Kongresszusra készülve, és buzdításul, hogy mi is legyünk teljesen jelen a családunk számára a hétköznapokban, félretéve okostelefonjainkat.

Hogyan mondjam el gyermekemnek?

Szexuális nevelés – felvilágosítás^{1,2}

Nekünk kell gyermekeinket idejében felvilágosítani... nekünk, szülőként, ezt nem szabad valaki másnak átengedni. Nem szégyenkezve kell tanítanom a gyermeket. Ha szégyellem magam, ez azt bizonyítja, hogy nekem sincsenek világos fogalmain. Tehát nem engedhetem ezt át másoknak, sem az iskolának, sem a gyónató atyának. Ez az én anyai feladatom. Az egyik legszebb feladatomban kellene lennie. Anyát mondok, és a szülőkre gondolok. Meg kell fontolnom, hogy hogyan és mikor...

Gondolom, hogy van elég irodalmunk annak módjáról és rendjéről, hogyan világosítják fel a gyermekeket. De természetesen kell viselkedniük, különben persze nem fog sikerülni...

A szexuális felvilágosítás, vagy szellemmel való áthatás eszménye abban áll, hogy utakat mutatunk arra, hogyan gondoskodhatunk arról, hogy a testi ösztön mindig kapcsolatban maradjon a lelki ösztönnel³...

Most azonnal megnevezhetem a szexuális felvilágosítás egyik szabályát: ha egy gyermek kérdez valamit, akkor úgy

kell neki válaszolnom, hogy azt gondolja: most mindent tud. Értik, hogy ez mit jelent? Nem kell mindent felkeverni vagy mindent elmagyarázni, amit itt tudni lehet, hanem csak annyit, amennyivel a gyerekeknek problémája van, amennyit tudni akar. Ezt pedig nagy nyugalommal kell tennem. Nem kell csodálkoznom, úgy kell magyaráznom, hogy miután választ adtam a kérdésére, a gyermek azt gondolja: most mindent tud...

Mindig az a legfontosabb: nyugalommal és egészen szerény, egyszerű elfogulatlansággal (válaszolni)...

Nem szabad elfutni a kérdés elől, vagy szorongani tőle. Nemde a gyerekek egyszer mégiscsak választ kell kapnia a kérdésére. És mennyire jó a gyerekeknek, ha később elmondhatja: minden kérdéssemre anyámtól vagy apámtól kaptam választ, nem pedig az utcán.

Egy ünnepi pillanat az, amikor anya és gyermeke tisztázzák ezeket a dolgokat...

Azonban csak annyit mondani, amennyit a gyermek tudni akar, de azt szellemmel átjárt módon...

Apaként vagy anyaként én nem engedném ezt át valaki másnak. A maga

¹ J. Kantenich 10. 02. 1964 In: Am MontagabendBd. 29, 307. f.

² J. Kantenich 17. 02. 1964 In: Am MontagabendBd. 29, 319–327.

³ „Az emberi szerelemben alapvetően három ösztön működik együtt: testi, lelki és alkotó ösztön. Ez annyit jelent, hogy a nemi ösztön összetett természetű, és a személyiség más területein is kiterjed, szoros vonatkozásokkal, kapcsolatokkal rendelkezik...” Részletesen lásd: A szerelemben működő ösztönök; Küldetésünk titkai 12. 1996. 12. old.

helyén mindig személyesen beszélnek róla, akkor is, ha több gyerek van. Ez nagyon áhítatos idő, amikor erről beszélünk...

Ha gyermekeink körében tisztá léghőrt akarunk teremteni, akkor keresnünk kell az alkalmat, hogy annak

rendje és módja szerint gyermekeinknek szellemmel átjárt módon elmagyarázzuk a szexuális életet...

Kérjük a Szűzanyát, hogy tegyen bennünket a nevelés művészeivé. Mutassa meg ezért annak is a helyes útját, hogyan vezethetjük be gyermekeinket helyes módon ebbe a világba.

A házasság a velünk lévő Isten szeretetének ikonja

A házasság szentsége Isten tervének szívébe vezet el bennünket, amely a szövetség, a szeretetközösség terve. A Teremtés könyvének, a Biblia első könyvének elején a teremtés elbeszélésének koronájaként ezt olvassuk: „Isten megteremtette az embert, saját képére, az Isten képére teremtette őt, férfinak és nőnek teremtette őket... Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, és feleségéhez ragaszkodik, s a kettő egy test lesz” (Ter 1,27; 2,24). A házaspárok Isten képmásai: a férfi és a nő, mind a ketten. Nem csupán a férfi, nem csupán a nő, nem: ketten. Ők Isten képmásai. A szeretet, Isten velünk való szövetsége képviseltetik ebben a férfi és nő közötti szövetségben. És ez nagyon szép! Azért teremtettünk, hogy szeressünk, visszatükrözve Istent és szeretetét. A házastársi egységben a férfi és a nő megvalósítják ezt a hivatást a kölcsönösség és a teljes, végleges életközösség jegyében. Amikor egy férfi és egy nő a házasság szentségét

ünnepelik, Isten, hogy így mondjuk, „visszatükröződik” bennük, rájuk vési saját vonásait és szeretetének kitörölhetetlen jellegét.

A házasság a velünk lévő Isten szeretetének ikonja. Ez nagyon szép! Ugyanis Isten maga is szeretetközösség: az Atya, a Fiú és a Szentlélek öröktől fogva és örökre tökéletes egységben élnek. Éppen ez a házasság misztériuma: Isten a két házastársból egyetlen létet, egyetlen testet hoz létre. A Biblia erőteljes képet használ: egyetlen testté válnak. Ennyire bensőséges a férfi és a nő egysége a házasságban. A házasság misztériuma éppen ez: Isten szeretete, amely visszatükröződik a házasságban, a házastársakban, akik elhatározzák, hogy együtt kívánnak élni. Ezért a férfi elhagyja otthonát, szülei otthonát és feleségével él, vele szoros egységben, amint a Biblia mondja: „egy test lesznek”. Nem kettő, hanem egy.

Szent Pál az efezusiakhoz írt levelében rámutat, hogy a keresztény házaspárok-

ban nagy misztérium tükröződik vissza: Krisztusnak az egyházzal létrehozott jegyesi kapcsolata (vö. Ef 5,21–33). Az egyház Krisztus jegyese. Ez azt jelenti, hogy a házasság sajátos hivatásnak felel meg, és úgy kell tekinteni, mint felszentelést. A férfi és a nő fel vannak szentelve az egymás iránti szeretetben. A házastársak ugyanis a szentség erejében valóságos küldetést kapnak: tegyék láthatóvá az egyszerű, hétköznapi dolgokból kiindulva azt a szeretetet, amellyel Krisztus szereti egyházát, továbbra is életét adva érte hűségben és szolgálatban.

Valóban csodálatos az a terv, amelyet a házasság szentsége foglal magába. Az emberi lét egyszerűségében és törekenységében valósul meg. Tudjuk jól, milyen sok nehézséget és megpróbáltatást jelent a házaspárok élete... Fontos, hogy életben tartsák kapcsolatukat Istennel, aki a házastársi kapcsolat alapja. Az igazi kapcsolat mindig az Úrhoz fűz bennünket. Amikor a család imádkozik, a kapcsolat megmarad. Amikor a férj imádkozik a feleségéért, és a feleség imádkozik a férjéért, akkor a kapcsolat erős lesz. Az egyik imádkozik a másikért.

Igaz, hogy milyen sok nehézség van a házasságban?! A munka, a pénz, amely soha nem elég, a gyermekek problémái; olyan sok nehézség! És gyakran a férj, a feleség ideges lesz, és veszekednek egymással. Vagy nem? Veszekednek, igaz? Mindig! Ez mindig így van: a házasságban mindig veszekednek. Egyes esetekben még a tányérok is repülnek. Ti most nevettek, de ez az igazság. Azonban nem kell ezért szomorkodnunk. Ilyen az emberi lét. Titka azonban az, hogy a szeretet erősebb annál a pillanatnál,

amikor veszekszünk. Ezért tanácsolom mindig a házaspároknak, hogy amikor veszekednek, soha ne fejezzék be a napot kibékülés nélkül. Mindig béküljenek ki! Nem szükséges az ENSZ-et hívni, hogy otthon békét teremtsenek! Elég egy kis gesztus, egy simogatás, egy köszönés, és másnap újra kezdődik a házasság. Ilyen az élet: így kell előre haladni, bátorsággal, közösen megélve. Nagy és szép dolog ez! A házasság csodálatos, és mindig meg kell őriznünk, meg kell őriznünk a gyermekeket.

Néhányszor már mondtam, hogy három szó nagyon sokat segít a házasságban. Nem tudom, hogy emlékeztek-e erre a három szóra. Három szó, amelyet mindig mondani kell otthon: „kérem; köszönöm; bocsánat”. Ez a három mágikus szó! „Kérem” – mert ne legyünk tolazkodók a házasságban. „Köszönöm” – mindig mondjunk köszönetet házastársunknak: „köszönöm, amit értem tőled”. Olyan szép köszönetet mondani! És mivel mindnyájan tévedünk, van egy szó, amit egy kicsit nehéz, de ki kell mondani: „bocsáss meg, kérlek, bocsáss meg”. Hogy is van tehát? Kérem, köszönöm, és bocsáss meg. Ismételjük el mindnyájan! Kérem, köszönöm, bocsánat. Ezzel a három szóval, a házastársak egymásért mondott imájával, a kibéküléssel, mielőtt még véget érne a nap, a házasság megy előre. Három mágikus szó. Ima és kibékülés.

Heti hat óra

(Részlet Mihalec Gábor: *Házasság 2.0* című könyvéből)

John Gottmann párkapcsolati szakértő és terapeuta, aki mindent mér, amit egy kapcsolatban mérni lehet... megfigyelése szerint a boldog párokat a boldogtalanaktól **heti hat óra** különbözteti meg!

RÉSZLETEK

1. Búcsúzás: „A boldog párok reggel (vagy nap közben), mielőtt elválnának egymástól, megkérdezik milyen nap vár a másikra. Ez az egyszerű rutin az összekapcsoltság érzetét adja, azt hogy fontosak a másiknak.”

10 perc (2 perc × 5 munkanap)

2. Találkozás: „A nap végén... a párok megölelik, megpuszítják (megcsókolják) egymást, úgy, hogy ajkaik legalább 6 másodpercig egymáshoz érjenek. Ez azért fontos, mert ennyi idő kell ahhoz, hogy a kötődést erősítő hormonok (oxitocin a női agyban és vazopresszin a férfiéban) elkezdjenek termelődni. Ezek a hormonok az agy kötődésért felelős központját ingerlik és ezzel erősítik a kapcsolatot a két fél között. Az ölekezésre 20 másodperc vonatkozik ugyanebből az okból...”

3. Dicséret és elismerés: „A boldog párok tudatosan mondanak jót egymásnak. Ez pozitív légkört teremt, amelyben mindkét fél megbecsülve, értékelve, szeretve érzi magát (dicséret, elismerés, simogatás, kedveskedés...)”

35 perc (5 perc × 7 nap)

4. Gyengédség (nemcsak szeretkezés-kor): „A gyengéd érintés része a boldog párok mindennapjainak... megölelik egymást elalvás előtt, jó éjt puszt adnak egymásnak, megfogják egymás kezét napközben, megsimogatják a másikat...”

35 perc (5 perc × 7 nap)

5. Randiest: „...a boldog párok rendszeresen randiznak egymással. Elmennek egy kellemes helyre, közösen tevékenykednek... Beszélgetéskor sok nyílt kérdést tesznek fel egymásnak (, amelyekre nem lehet egy szóval válaszolni).”

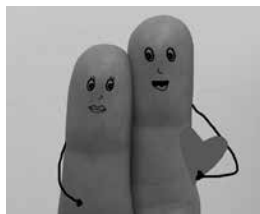
2 óra (hetente 1×)

6. „Hol is tartunk” beszélgetés:

„A boldog nemcsak bizsergetően kellemes élményekre, de vitás kérdések megbeszélésére, a konfliktusok elrendezésére vagy éppen a szorongás feloldására is fordítanak időt. ...megosztják egymással, ha valamiben fejlődni szeretnének, vagy ha valamivel elégedetlenek.”

1 óra (hetente 1×)

Összesen tehát heti 6 óra. Ennyi az egész. Az ébren töltött idő öt százaléka. Minimális befektetés, amely hatalmas változást hoz. Próbáld ki!

Tisztelet és szeretet¹

A nevelés minden fajtája, úgy a kisgyermek, mint a felnőttek nevelése mindig feltételezi ezt a kettős működést: a tiszteletet és a szeretetet. Lehet, hogy az érzés egyszer jobban az egyikre vagy másikra helyezi a hangsúlyt; lehet, hogy egyszer a tisztelet, máskor pedig a szeretet kerül előtérbe; de mindkettőnek mindig kéznél kell lennie. Tehát a kicsi, pelenkás gyermekkel való kapcsolatban is! A nevelőben (szülőben, lelkipásztorban) mindkettőnek jelen kell lennie: nem csak a szeretet, hanem a tisztelet is; mégpedig nem csak valamilyen tisztelet, hanem a legmagasabb fokú tisztelet illeti meg a gyermeket.

A személyiség-lélektan megfigyelései szerint későbbi életében sok ember tudatalatti szorongásokat cipel magával azért, mert kisgyermekként alacsonyabb rendűként bántak vele. Az ilyen ember nincs ennek tudatában, hanem ösztönösen kisebbségnek éli meg magát, mert nem adhatta és nem kaphatta meg azt, amit egyedül a kisgyermekkorban adhat és kaphat a gyermek: a megfelelő anyai és gyermeki gyengédséget. Tehát egyrészt a szülők adják meg gyermeküknek ezt a gyengédséget mint a szeretet jeleit, másrészt a gyerekek a szüleiknek mint a tisztelet jeleit.

Ezzel nem azt mondjuk, hogy a szülők állandóan pusztogassák a gyermeket. Ez olyan szeretet lenne, melyet a tisztelet nem tesz tesztállóvá. Mindkettőre szükség van minden időben: tiszteletre és szeretetre egyaránt.

Ez érvényes arra az életkorra is, amelyről most beszélünk. Az érés éveire. Ekkor is mindkettőt tanúsítanunk kell a fiattal szemben: úgy a tiszteletet, mint a szeretetet. Ha sikerül a válaszainkban ezt a kettős érzelmeket megtartanunk, akkor biztonságban van a nevelésünk. Akkor minden körülmények között valami nagyot és mélyet érünk el gyermekünkkel...

Mi a nevelés? Idegen sajátosság önzetlen szolgálata. Embereket nevelni, emberi lelkeket formálni és alakítani: ez a művészetek művészete. Isten minden

¹ J. Kantenich Mai1931 in: Ethos und Idealin der Erziehung, S. 234 ff.

emberi életbe beleépítette egy eszméjét. Minden egyes emberrel egy gondolatát akarja megtestesíteni, megvalósítani. És az én nevelői (szülői, lelkipásztori) feladatomban áll, hogy Istennek ezt a gondolatát kinyomozzam, és bevessem az erőmet azért, hogy Isten gondolata az ember életében megtestesüljön és megvalósuljon. Értik, hogy mit akarok mondani? Minél inkább átjárja bensőmet a nevelés igazi értelme, annál erősebb lesz a tiszteletem.

Isten lakik a gyermekemben²

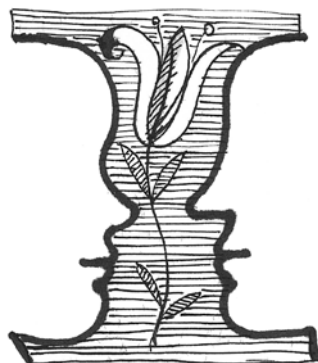
Ezért gondoljanak bele egyszer: a gyermekem – egy kis Szentháromság-szentély. Valóban így van? ...Kis Szentháromság-szentély minden ember, aki isteni életet hordoz magában. És ha a szemek ragyognak – a gyermekem szemei is –, ez az örök fény. Az örökmécses a házi kápolnánkban mire mutat? Az Úr jelenlétére. Ugyanígy világít az ember ragyogó szeméből az örök fény, ha nemes ember és Isten-gyermek. Ez a fény Isten jelenlétére utal. A gyermek egy kicsi mozgó Szentháromság-szentély.

Fogadják be, kérem, ezeket a kifejezéseket. Így a gyermekvilág és a körülöttünk levő világ mély, természetfeletti értelmet nyer. Önök és gyermekeik minden gazdasági ügyesség mellett, amire ugye törekedniük kell, egyúttal egy új, természetfeletti világban is élnek, ami megelevenedik a hétköznapi

életben. Ebből kiindulva megértik az alapelvet, amelyet mélyen be kell vésnünk magunkba gyermekeink nevelésével kapcsolatban, és persze az egymás közötti viszonyainkkal kapcsolatban is...: A legnagyobb tisztelettel tartozom a gyermeknek, a csecsemőnek, akinek cicit kell adnom, mert enélkül nem tud létezni. Ő a saját életem egy darabja. A legnagyobb tisztelettel tartozom neki. És minél kisebb és gyámoltalanabb a gyermek, annál nagyobb tisztelettel kell kezelni...

Amit az előbb mondtam, még egyszer hangsúlyozom most e másik szempontból: mi tehát a gyermek, ahogyan most látom; főleg a gyermek teste? Szentháromság-szentély!

A gyermek, a tehetetlen kisgyermek teste iránt is, de embertársaim teste, a házastársam teste iránt is: a legnagyobb tiszteletet kell tanúsítanom!

Fényedben élni

Hamarosan megjelenik
(könyvajánló)

Korunk emberére jellemző az intenzív keresés. A kereszténység gazdag ima-hagyománya azonban nem okvetlenül vonzó a kereső emberek többsége, főleg nem a fiatalok számára. Ugyanakkor egyértelműen észrevehető, hogy komoly igények merülnek föl ezen a téren. Ebben a helyzetben csöstell zúdulnak ránk a pszichoterápiás orientációjú ajánlatok csakúgy, mint a távol-keleti meditációs módszerek.

Ugyanakkor Isten Szent Lelkének működése az Egyházban ma is sokrétűen érzékelhető. Az újonnan létrejött karizmatikus lelkeségi mozgalmak ennek bizonyítékai. Ezek közé tartozik a mi schönstatti mozgalmunk, melynek megvan a saját lelki profilja. Kentenich atya a bibliai hagyományban mélyen gyökeredző, de ugyanakkor korunk elvárásainak megfelelő lelkeséget ajándékozott nekünk. A *Fényedben élni* c. kézikönyv teljesen ebben az új lelkeségben gyökeredzik. Célja, hogy lépésről lépésre megtanítsa arra, hogyan tudjuk Isten gondviselő, szerető jelenlétét felfedezni a történelemben és hétköznapijainkban egyaránt. Fontos ehhez, hogy nap mint nap feldolgozzuk a bennünket ért hatásokat, a velünk történt eseményeket a hit fényében. A gondviselésbe vetett hit és a

meditatív ima úgy tartoznak össze, mint az érem két oldala. Ebből a gyakorlatból fakad aztán az igazi derűs mindennapi keresztény élet, melyre mindannyian vágyunk. Hogy végre megszabaduljunk aggodalmainktól, félelmeinktől, szorongásainktól, és azt az Istent tudjuk felmutatni a világnak, aki valóban atya, a mi atyánk, az én atyám, aki szeret

és irgalmas, és feltétlenül gondoskodik rólam.

A könyv szerzője, Hengers atya a Schönstatt Sion-hegyi örökimádó atyák kis csoportjához tartozik, akik mint jelek a saját életükkel kifejezésre juttatják a keresztényeknek ezt az életformáját. De nemcsak azáltal, hogy ők maguk élik ezt, hanem azáltal is, hogy segíteni szeretnének a többieknek, a fiatal és idősebb keresőknek, hogy ezen a felszabadító és segítő úton tudjanak haladni. Ez a kis könyve a saját tapasztalatainak talaján növekedett, és nem tagadja meg eredetét. Gyakorlatból szeretne a gyakorlatról beszélni.

Mindenki vágyik a saját lelkében olyan nyugalmi pont elérésére, amelyből egész életére jótékony harmónia árad.

A meditáció ezért nem elsősorban egyfajta külsődleges ügyességi gyakorlat vagy testtartás, hanem a saját életünkkel

² J. Kentenich 29.3.1953 in: Familie–Dienst am Leben S. 152 f.

való foglalkozás, amelyben a mindennapok élményeit „feldolgozzuk”, és hagyjuk, hogy ezek átfogó tapasztalatokká érjenek. Számunkra, keresztények számára azáltal valósul ez meg, hogy megtanuljuk létünket Isten fényében megérteni. Teljes életet csak akkor élhetünk, ha ezt a „*Fényedben élést*” mint alapvető valóságot komolyan vesszük.

Kentenich atya meditációs módszere itt kezdődik. Nem zár ki olyan természetes eszközöket és módszereket sem, mint például az autogén tréning vagy a természet szemlélése (meditációja) a nagyobb belső összeszedettség eléréséhez. Éppily kevésbé becsüli le a bevált keresztény meditációs módszereket. Azt a módszert ajánlja, amely egyénileg a lehető leggyorsabban és legmélyebben elvezet a személyes Istenhez. De megjelöl egy új kiindulópontot, ez pedig „az élet Istene”, valamint „Isten tevékenysége a személyes életben és a világ eseményeiben”.

A Fegyvertelen Katona

(filmajánló)

A II. Világháborúban valószínűleg Desmond Doss volt az egyetlen olyan katona, aki fegyver nélkül vetette bele magát az összecsapásokba. Harctéri mentősként szolgált, és rendkívüli bátorságáért kitüntették. A japánok Pearl Harbor-i támadását követően Doss nem kételkedett abban, hogy az Egyesült Államoknak joga van védekezni. Ezért lelkiismereti együttműködőnek és nem tiltakozónak tar-

Módszere kimondottan abban áll, hogy ezt a tevékenységet mindenütt utólag kitapogassuk.

Ez a könyv hasznos gyakorlatokat mutat be, amelyekben mindig Kentenich atya meditációs módszerének egy-egy aspektusa mutatkozik meg magában az elmélkedésben. Ez meghívó az olvasó számára, hogy újra meg újra szánjon egy-egy félórát arra, hogy az élő Istennel beszélgetésbe kezdjen, esetenként más-más szempontok szerint. Ily módon lépcsőről lépésre a szemlélődő ima útjára térhet.

Mindegyik elmélkedés úgy van felépítve, hogy meditációs gyakorlatnak is használható. Egy-egy meghatározott témát rövid ösztönzések és sugallatok formájában mutat, ily módon segítve a gyakorlatot. A szövegrészekből megismerhetjük Kentenich atya céljait és eredeti meditációs imamódszerét. A szentírási idézetek ösztönzésül vannak jelen, amelyek hídként kívánják összekapcsolni a témát Isten szavával.

totta magát. Az ő személyes története a Tízparancsolat komolyan vételére készítet. Ő nem csak, hogy nem volt hajlandó megölni az ellenséget, de még a fegyver megérintésére sem volt kapható. Amikor önkéntesként katonai szolgálatra jelentkezett, mindez ellentétbe állította a katonai vezetéssel és fegyvertársaival. Végül mégis elnyerte társai elismerését, amikor saját életének veszélyeztetése ellenére folytatta a katonák mentését.

A történet önmagában hihetetlen és kitalálnak hangzik, de a film valós eseményeket mutat be. Érdeemes volt összeszedni a bátorságomat, amire szükség volt a plasztikusan megjelenített erőszakos jelenetek miatt. Anyaként szívtépő látni az emberi szenvedés ábrázolását. De nem bántam meg, mert felemelő megtudni, hogy ki volt Desmond Doss.

Mel Gibson, a film rendezője, a hit és a szeretet bizonyítékának szánta filmjét, és ezzel együtt egy háború elleni felszólításnak. Célját a személyiségek tulajdonságainak hallatlan finom ábrázolásával és az erkölcsi dilemmák megértő ismertetésével éri el. A véres jelenetek bemutatásával a film elnyeri a néző együttérzését azokkal, akik az összecsapások árát megfizették. A háborús konfliktus nemcsak életet követel, de fizikailag és érzelmileg is súlyosan sebesült harcosokat hagy hátra. És ez az a vászon, amelyen Mel Gibson Desmond Doss szerény és csendes jellemét megfesti, aki odamegy, emberek életét menteni, ahova másokat azért vezényelnek, hogy elvegyék azt.

Mel Gibson rendezése megvalósítja, amit a művészetnek a legmagasabb szinten kell elérnie: a katarzist – az érzelmi megtisztulást, amely lehetővé teszi, hogy az ember mélyebben szeressen.

A rendező a témával kapcsolatos saját elragadtatásáról így nyilatkozik: „Doss mélyen gyökerező hite segítségével lelkiileg a háború borzalmait felett marad,

noha a háború általában az embert az állat szintjére süllyeszti.”

Doss egészen 2006-ban bekövetkezett haláláig meggyőződéssel hangoztatta, hogy amit tett, csak Isten kegyelméből volt képes tenni. Ez hihetően, de egyben visszafogottan kerül bemutatásra. A forgatókönyvírók szándékosan nem foglalkoznak a többi igazán rendkívüli és csodaszerű eseménnyel. Így nem veszítik el a közönség azon részét, ami a nem hívőkből áll. Ezeket az eseményeket a *The Conscientious Objector* című dokumentumfilmen, a YouTube-on nézhetjük meg.

A dokumentum- és játékfilmből derül ki, hogy Desmond Doss nemcsak jól, de tökéletesen szeretett. Volt fegyvertársai tanúsítják, hogy nem ismert félelmet. Így a film a hívő embernek felhívás, hogy lépjen túl azon a kérdésen, egyáltalán lehetséges-e a tökéletes szeretet. Inkább bízhatunk Isten szavában, hogy a tökéletes szeretet valóban kiűzi a félelmet és szárnyakat ad.

Bensőséges alkalmak

A kapcsolatfrissítő, azt elmélyítő lehetőségek klasszikus eleme egy-egy meghitt este. A léleknek szükséges feltételeket ehhez néha nehezebb megadni, mint elfogyasztani pl. egy vágyfokozó **spárga**krémlevest, mert sokan vagy nem tanulták meg ennek lehetőségeit, vagy nem tartják fontosnak alkalmazni, amit megtanultak. A megfelelő ráhangolódás elengedhetetlen kellékei közé tartoznak a nyugtató vagy éppen bódító illatok, az érzéki zene, a sejtelmes fények, a megfelelő hőmérséklet, a szépen megterített asztal, a hangulatos, tiszta helyiségek, a másik fél iránt tanúsított figyelmesség, kedvesség, megértés, szeretet, szerelem.

De egy kettesben elköltött vacsorát nem csak a körítés: a gyertyafény és a halk zene tehet romantikussá, de a feltálat ételek is. Ahogy a mondás tartja, „A férfiak szívéhez a gyomrukon át vezet az út.”

Az igazi afrodiziákum maga az evés, érvel egy híres olasz szakács. Véleménye szerint az étvágy a jó lelkiállapotot fejezi ki, és ha az étkezésen jelen van a szeretett nő, máris megvan a megfelelő légkör.

Egy szerelmes estére készülődve nem paprikás csirkét készítünk – bár nekem is nagy kedvencem –, hanem inkább pl. friss petrezselyemmel megszórt rántott zellert, desszertnek pedig beszerzünk egy halványrózsaszín gránátalmát. De a konyha rejthet még jó néhány alapanyagot, amivel fokozhatjuk a hangulatot.

Néhány ötlet, ha van időnk főzni:

LEGÉNYFOGÓLEVES

Hozzávalók: 50 dkg sertéslapocka, 10 dkg sárgarépa, 10 dkg fehérrépa, 10 dkg gomba, 10 dkg zöldborsó, 1 db zeller, 1 db karalábé, 1 fej vöröshagyma, 1 doboz tejföl, 1 evőkanál étolaj, 2 dkg liszt, fél csokor petrezselyemzöld, ételízesítő, kevés őrölt fehérbors.

Elkészítés: A zöldségeket megtisztítjuk, alaposan megmossuk, és kisebb darabokra vágjuk. A finomra vágott vöröshagymát kevés előhevített étolajon megfonnyasztjuk. Hozzáadjuk a felkockázott sertéshúst, és együtt tovább pirítjuk. Ízesítjük ételízesítővel, őrölt fehérborssal. Néhány perc múlva hozzáadjuk a zöldségeket, tovább pirítjuk, majd felöntjük húsvesssel. Lassú tűzön főzzük. A tejfölt simára keverjük a liszttel, és behabarjuk a levest. Friss, vágott **petrezselyemmel** hintjük meg.

PIRÍTOTT JÉRCEOMB

GINSENGES MOGYORÓMÁRTÁSSAL

Hozzávalók: 4 db csirkecomb, 20 dkg mogoró, 8 csepp ginsengextrakt, 2 ek. paradicsompüré, 1 dl vörösbor, 1 szál sárgarépa, 1 db vöröshagyma, 1 dl étolaj, só, cukor.

Elkészítés: A megmosott csirkecombokat csont mentén kissé bevágjuk, besózzuk, serpenyőben előforrosított olajon, lassú tűzön pirítjuk. Tisztított, felkarikázott sárgarépát és vöröshagymát teszünk hozzá, tovább pirítjuk. Mikor a hús átsült, kiemeljük, és tálalásig melegen tartjuk. Olajában kevés cukorral

lepírítjuk a paradicsompürét, majd felöntjük a vörösborral. Átszűrjük, mártás sűrűségűre beforraljuk, hozzáadjuk a mogorót, **ginseng**extraktot. A pirított csirkecombokat bevonjuk vele, burgonyakrokettel körítjük.

FÜGÉVEL GRILLEZETT SERTÉSKARAJ

Hozzávalók: 8 szelet sertéskaraj, 20 dkg füge, 15 dkg füstölt sajt, 1 dl száraz fehérbor, 20 dkg tortellini, 2 db paradicsom, 1 pohár snidling, fél dl tejszín, 1 dl étolaj, grill fűszerkeverék.

Elkészítés: A megmosott, lecsepegtetett sertéskarajok mindkét oldalát meghintjük grill fűszerkeverékkel, és kevés előhevített olajon elősütjük. Közben a fügeket félbevágjuk, száraz fehérborban felfőzzük. A tortellinit hagyományos módon kifőzzük. Az elősütött karajokra halmozzuk a füget, melyet vékony csíkokra vágott füstölt sajttal borítunk be. Forró sütőben aranyárgára sütjük. A tortellinit tejszínen átforgatjuk, vágott snidlinggel és paradicsomkockákkal hintjük meg. Ezt körítjük a hús mellé.

A végkifejlet felé haladva egy kis édesség:

FORRÓ FÜSZERES SÁRGABARACK

Puhára főzök 250 g kimagozott, félbevágott sárgabarackot. Kis serpenyőben vaját olvasztok, 25 g barnacukrot, fahéjat, 60 g narancslét adok hozzá, és addig keverem, amíg szirupká nem sűrűsödik. Lecsepegtetem a sárgabarackot, és hozzáteszem a sziruphoz. Addig forgatom, amíg meg nem üvegesedik. Forrón tálalom!

De egy **chilis forrócsoki** vagy gyömbéres **csokissüti** is édes kísérelje lehet egy meghitt vacsorának, mivel a cso-

koládé szintén támogató hatással bír a szerelmi életre.

Ha nincs elég idő: ha csak kisebb csemegéket, apróbb falatkákat van lehetőségünk készíteni egy ilyen alkalomra, akkor is érdemes előnyben részesíteni a tapasztalatok szerint hangulatfokozó hatású ételeket/fűszereket.

- **füge:** évezredek óta afrodiziákumként tartják számon.
- **avokádó:** finom és egészséges, magas B₆-vitamin és potasszium tartalmú. Az avokádó vértisztítóként és szíverősítőként is kiváló.
- **gránátalma** mézzel: vágykeltő hatásáról már az ókorban is tesznek említést, kiváltképp mézzel párosítva.
- **tükörtojás és szerecsendió:** bódító íz kombináció!
- **datolya:** tele van gyümölcscukorral, ami igazi energiabombát jelent az esti légyotthoz.

Nem maradhat el a **vörösbor** sem! Vöröséget okozva „tüzelet” azt, aki kortyolja.

BORAJÁNLO

IKON Evangelista 2015

Cabernet franc

Nyárra egy dél-balatoni borászat, egy igazi klasszikus birtok, a Rádpusztán található IKON Birtok, jó hírt hozó csúcsborát választottuk.

A bor nevét még az alapító borász, János adta, de most már a lánya, Bori viszi tovább a borászatot.

Apróbogyós, szellős fürtök éves érlelése után a végeredmény mély, gyümölcsös, fűszeres és nagyon hosszú franc.

Van boruk

- Hálátadunka Jóistennek és a Szűzanyának
- ❖ Róbertért, aki Ritával együtt elhozta nekünk Schönstattot
  - ❖ azért, hogy Királynőnk vezet és gondoskodik rólunk
  - ❖ Szentélyünkért, mely a kegyelmek forrása sokunk számára
  - ❖ családjunkért, házastársunkért, gyermekeinkért, rokonainkért
  - ❖ Gertrúd-Mária nővér és Péter atya magyar családokért és ifjúságért végzett tevékenységéért
  - ❖ közösségünk felelőseiért, a KorSó házaspárjaiért
  - ❖ a Szövetségi, Apostoli és Liga közöségéért, valamint a Családakadémia évfolyamaiért
  - ❖ Magyar Schönstatt Családunkban a papi, szerzetesi és családos hivatásokért
  - ❖ a mindennapok nehézségeiben, küzdelmeiben kapott kegyelmekért
  - ❖ mindazok áldozatkész munkájáért, akik elősegítik mozgalmunk működését; a nyári hetek előadóíért és házigazdáiért
  - ❖ azokért a testvéreinkért, akik példát adnak nekünk türelemmel viselt szenvedéseikkel és nehézségeik nagylelkű felajánlásával a Szűzanya kegyelmi tőkéjébe
  - ❖ hogy az Eucharisztikus Kongresszusra való készülékként az Ozsvári Csaba által alkotott missziós kereszt járja körbe az országot
  - ❖ minden megfogant és megszületett magzatért.

Nincs boruk

- Kérjük a Jóistent és a Szűzanya közbenjárását,
- ❖ hogy Királynőnknek hűséges munkatársai maradhassunk
  - ❖ az ideai családnapok gyümölcsözőségéért
  - ❖ hogy a szeretetünk erősödjön és meg tudjunk bocsátani
  - ❖ több nehézséggel küzdő házaspár egységének megmaradásáért
  - ❖ betegeinkért, és az őket ápoló családtagokért, a lelki betegekéért
  - ❖ hogy segítse az egyedül maradt házastársakat és gyermekeket
  - ❖ a gyermektelen házaspárokért
  - ❖ Kentenich atya szentté avatásáért
  - ❖ hogy Ozsvári Csaba boldoggá avatása az Atya szándéka szerint valósuljon meg
  - ❖ hogy közösségünk vezetőit a Szentlélek ereje vezesse és segítse
  - ❖ hogy a Kentenich-év elmélyülést eredményezzen
  - ❖ hogy a Közösségi Hely otthona maradhasson fiataljainknak
  - ❖ Gertrúd-Mária nővérért, Péter atyáért, Palásthy Gergőért, Gál Margit Mária nővérért
  - ❖ a bontakozó papi és szerzetesi hivatásokért: Löw Gergőért, Kóta Vilmosért
  - ❖ az óbudavári központ működéséért és fejlődéséért
  - ❖ hogy fiataljaink egyre közelebb kerüljenek Istenhez és a Szűzanyához
  - ❖ elhunyt rokonainkért és barátainkért
  - ❖ a Családakadémiai képzésért és gyümölcsözőségéért.

ÓRIÁSI apróságok
(gyerekszám)

Mutáció, avagy ki az úr a ház körül
3,5 éves csemeténk is szereti az állatokat, állatos meséket játszik. Egy reggel ezt halljuk:

– Én megint kutya leszek. Miau!

Iskolaundor?

Nagycsoportos kisfiunk csillogó szemmel néz apjára:

– Már tudom, mi leszek, ha nagy leszek!

– Na mi?

– Ősember!

Pár hónappal később, kedves, fiatalos, kreatív tanító nénit kapott, mire év végén újra felcsillant a szeme:

– Már tudom, mi leszek, ha nagy leszek! Matematikus!

Gyorsuló világ

Nagyobb lányaink közül egyik sóhajta jegyzi meg: Jó, hogy én a régi időkben születtem (2003), így nem kellett mindenféle kutyukön felnőnem, mint a kicsiknek. (5-7 évvel kisebb tesókra gondolva)

Vacsora közben nagyobb gyerekeinkkel különféle országokról és az ottani helyzetről beszélgetünk. Kisebb fiunk is leszúri a lényegét, mert pár nap múlva így figyelmezteti utazni vágyó nővérét: Mexikóba ne menj, mert ott csábítószerek vannak!

Ebéd közben egy percre bemegyek a szobába, mire visszaérek, az asztal tele van tézstaszósz-foltokkal. Matyi sugárzó arccal mutatja:

– Nézd csak ezeket, Mama!

– Látom. Ezt hogy csináltad, Matyi?

– Hát úgy, hogy CSEPÉTELTEM!

Ma reggeli beszélgetésünk Hannival:

– Hanni, valamikor muszáj lesz elmenünk sókunyhóba, nagyon krákogsz.

– Jó. De a Zalánnal menjünk... és akkor ott össze is házasodhatunk!

– Matyi, gyere, játsszuk azt hogy mi vagyunk a balerinák!

– Hanni, nem szeretnél valami fiúsabb szerepet kitalálni a Matyinak?

– Jó Matyi, akkor te leszel a balerina felesége!

Farkas megfogta Katinka répa szeletkét, mire Katinka sírva fakadt:

– Jaj, ne, ezt már nem ehetem meg, rajta van a Farkas vitaminja! (értsd bacilusa)

A szomszéd községben szolidan, de igazi bankrablás történt. Gyerekeinket nagyon foglalkoztatta a hír. Elsős fiunk így dolgozta fel:

– Tudjátok, mit csinálnék, ha egy rablóval találkoznék? Kegyelmeznék!

SCH hírek

2018. áprilisában és júniusában két önkéntes napot tartottunk a Családakadémia 12. és 13. évfolyamának és sok segítőnek a részvételével. A tavaszi munkák, a kápolnatakarítás, a mérhetetlen mennyiségű fűnyírás és gyomlálás dicséri a kezük munkáját. Köszönjük szépen nekik a segítséget.

2018. április 22-én Takács István atyával ünnepeltük a kápolna felszentelésének évfordulóját. 176 regisztrált résztvevő volt jelen, a szentmise perselyadománya 37 000 Ft volt. Köszönjük szépen.

Ezen a napon tartottuk a Családok a Csaláért Egyesület és a Schönstatt-Szentélyt Magyarországnak alapítvány közgyűlését, mely a két szervezet közhasznúsági jelentését fogadta el. A szervezetek közhasznúsági jelentései megtekinthetők az OBH oldalán. <https://birosag.hu/allampolgaroknak/civil-szervezetek/civil-szervezetek-nevjegyzeke-kereses>

2018. április 27-én eladtuk az Aquila nővér által a közösségnek ajándékozott piliszentléleki házat, mert lakatlanul az állapota rohamosan romlott. Egy hónap alatt nagyon jó, 12 700 000 Ft-os áron értékesítettük. Köszönjük szépen a Szűzanyának a segítséget. Ezt az összeget, a vezetés döntése alapján, az óbudavári Schönstatt Központ szükséges beruházásaira fordítjuk.

Az idén tizenegyedik nyarat kezdi meg a Kentenich ház és az ott működő konyha. Sajnos ezt a berendezéseink is tudják, így sorra kerülnek javíthatatlan állapotba. Vásárolnunk kellett új mosogatógépet és új sütőt is. Ezek a beszerzések nagymértékben megterhelik az egyesület pénztárát.

Örömteli hír, hogy szépen gyarapodik az adományok összege a meghirdetett célokra. Eddig a napig a biztonságra 315 000 Ft, a „megtisztulunk”-ra 590 000 Ft, a parkolóra 1 327 000 Ft, és bármelyikre 800 000 Ft érkezett.

Köszönjük szépen minden nagylelkű adományozónk segítségét! Azokét is, akik hónapról hónapra bármilyen összeggel támogatják a működésünket. A Jóisten áldja meg őket!

Fiútábor

Minden iskoláskorú fiút szeretettel várunk a táborainkban, ahol mindenki megtapasztalhatja:

- milyen nomád körülmények között eltölteni egy hetet,
- milyen sátorban aludni egy hétig,
- milyen ételeket lehet főzni konyha nélkül,
- milyen Szeretetszövetségben élni,
- milyen egy igazi fiútábori nagy túra,
- milyen egy térkép alapján megtalálni az elrejtett leveleket,
- milyen egy kondéban főtt tea,
- milyen egy közös focizás, métázás, számháborúzás,
- milyen táblajátékok vannak a sakkon kívül,
- milyen egy éjszakai őrség,
- milyen sok növény, állat él hazánkban,
- milyen sok kincset rejt a Balaton-felvidék,
- milyen egy Schönstatti Fiútábor.

A TÁBOROK

július 7–14. Felső tábor (Farkasgyepű), táborvezető: Fehér Kristóf

július 14–21. Alsó tábor (Farkasgyepű), táborvezető: Perczel Szabolcs

augusztus 12–19. Középsős tábor (Pula), táborvezető: Guld Péter

augusztus 22–26. Döglesztő (Zirc–Badacsony), táborvezető: Hegedűs Csaba

Magyar Schönstatti Fiúmozgalom

Tavaszi lányhétvége

I déni április 27. és 29. között volt a már szokásos tavaszi lányhétvége. Pénteken kora este érkezünk meg Győrbe, az orsolyiták kollégiumába. Miután egymással megismerkedtünk, sétálni indultunk, hogy a várossal is megte-

gyük ezt, az egyik helybéli résztvevő útmutatásával.

Szombaton délelőtt a Pelle házaspár tartalmas előadását hallgattuk meg a csöndről. Utána kiscsoportban beszélgettünk erről, illetve a lány- és a csa-

ládmozgalom jelmondatairól is. Nekem legjobban az tetszett az előadásban, hogy „tippeket” adtak a csend, az imádság hétköznapijainkba csempészéséhez (például egy lágytojás 3 Miatyánk alatt készül el). Illetve még az is jó volt, hogy megmutatták: Mária beleírta nevének kezdőbetűjét mindenki kezébe (bár mikor otthon elmeséltem ezt, az öcsém úgy találta, hogy neki bizony egy dínókarom van a tenyerében...).

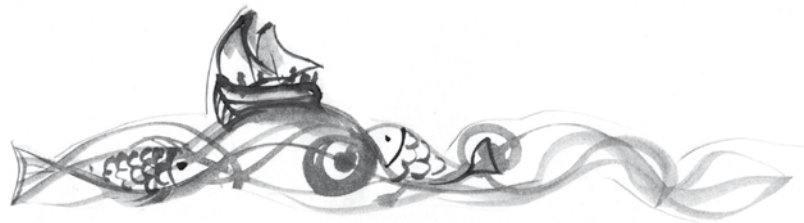
Ebéd, pihi után a két csoport külön-külön indult útnak, hogy teljesítse a sokszínű feladatokat. Ezek közt volt versírás, kishajó-hajtogatás (amit aztán a kívánságainkkal vízre is bocsátottunk), a püspöki vár megmászása, műemlékekkel való fényképezkedés stb. Ha egy gombócnál több fagyit szeret-

tünk volna enni, azt a javaslatot kaptuk, hogy énekeljünk a járókelőknek, amit az egyik csapat meg is tett.

Vacsora után játszottunk, majd a délelőttől inspirálódva csendes (és sötét) esti imát tartottunk a szomszédos templomban.

Vasárnap reggeli és aratás után szentmisén vettünk részt, ugyancsak az orsolyita templomban, sőt, mi vállaltuk a zenei szolgálatot. Ez méltó befejezése volt a hétvégének.

Kedves élmény volt, hogy nagyon valóságosan tapasztalhattuk meg a jelmondatunkat: Gondoskodom Rólad. Ugyanis a nővérek fáradhatatlanul álltak rendelkezésünkre, olykor már-már túlzóan, de nagy szeretettel. ☺ Köszönjük nekik, hogy befogadtak minket!

Középiskolás csoportok találkozója

Január utolsó hétfőjén a középiskolás csoportok gyűltek össze Óbudaváron, hogy megismerjék egymást, és egy nehezen felejtethető hétvégét töltsenek együtt. Íme egy csokornyí gondolat, mely megmaradt bennem utórezgésként, a hétvége kapcsán:

- bár ez a rendezvény még nem hagyományos (remélem, az lesz!), a szerve-

zők nem tűntek tanácstalanoknak. Jobbnál jobb programok váltakoztak, és a köztes időkbé mindig belefért valamilyen játék, amiből így jó sok volt!

- körülbelül 30-an érkeztünk, nem kevés helyről. Győrből voltak a legtöbben (hisz ott fiú- és lánycsoport is működik), de azért Budapestről is jött egy küldött

- egy ismerkedős játék során megtudtuk, hogy bár van köztünk, aki szeret iskolába járni, van, aki mindig elkésik onnan, van, akinek 5 testvére van, s van, aki tudja, ki volt Zipernowsky Károly, de senki sem járt még más kontinensen
- kiderült, hogy van olyan lány, aki vad-disznóröfögésben messze felülmúlja az összes fiút is (!)
- Schönstattban nemcsak előadó házaspárok működnek, hanem előadó jegyespár is! Kata és Bálint magukról mesélve, tapasztalataikat, következtéseiket megosztva velünk, tulajdonképpen egy beszélgetést hoztak nekünk, amit a kérdéseik mentén kicsoportokban folytattunk. (Ebben megtudhattam, hogy bár a fiúknak is fontos, hogy majdani házastársuknak hasonló értékrendje legyen, legalább ennyire

fontos az is, hogy jövőendő feleségük jól főzzön: ebben mind egyetértettek.)

- a jogszi különösen jól jön frizbibaleset esetén. Viszont ha a sofőr épp aznap tölti a 18-at, akkor a kórházban várakozással töltött órák után szünni nem akaró tapsvihar fogadja a feldíszített előadóban.
- ha a gyilkosos játékban a virágáros kislány lesz az első áldozat, nem veszít nagyon sokat, mert a végén úgyis mindenki éhen hal... De szerencsére utána mehetünk vacsorázni!
- a sportszelet-evés olykor veszélyes lehet egy tányér szemszögéből

Azt hiszem, minden résztvevő nevében, de a sajátomban biztos mondhatom, hogy igazán jól éreztük magunkat! Hála a szervezőknek (köztük a Szűzanyának), és nagyon várjuk a következő találkozót!

Táborvezető képző 2018

Az elmúlt évek szép hagyománya, hogy nyári táborainkra nemcsak szervezéssel, technikai munkálatokkal készülünk, hanem tavasszal együtt töltünk egy hétvégét, melynek során átbeszéljük, hogy milyen értékek mentén akarjuk levezényelni a hetet, mire akarunk különösen odafigyelni, és ennek eléréséhez még miben is kell fejlődünk.

Ehhez először megvizsgáljuk, hogy milyen az ideális táborvezető. Felsoroljuk az erényeit, tulajdonságait, majd külön-külön meghatározunk egy olyan különleges jóföltételt, ami közelebb vezet minket ehhez az eszményképhez. Ezek után átbeszéljük a pedagógiai irányelveinket, és a korosztályok különleges jellemzőit. Táboronként időt szánunk arra, hogy megértsük, mire is nyitott aktuálisan a srácok lélekablaka. A sok

beszélgetést és szövegfeldolgozást rengeteg új játék kíséri, melyek felfrissítenek minket, és lehetővé teszik, hogy majd a fiatalokat is meglephessük számukra ismeretlen vidám kihívásokkal. A harmadik nap végére szinte észrevétlenül összekovácsozódunk, megismerjük egymás erősségeit, gyengéit, és lelkesen vetjük bele magunkat a gyakorlati szervezés fáradalmaiba, mert egységként működve akarunk tenni a fiúk testi-szellemi és lelki fejlődésének támogatásáért.

Az idei hétvégéről Fehér Zoli által készített beszámoló remekül mutatja be, hogy mennyi energia, vidámság és mélység jelenik meg évről-évre a táborvezetői csapatban:

Ahogy az elmúlt két évben, most is arra ez elhatározásra jutottam, hogy szeretnék segíteni a nyári fiútáborok egyikének vezetésében. Ez számomra remek feladat, jó lehetőség arra, hogy visszaadjam azt, amit én kaptam/kapok a fiútáboroktól az évek során. Ilyenkor tudom igazán megtapasztalni a saját bőrömmön, hogy a helyettesíthetetlen élményt, amit csak egy fiútábor képes adni, mekkora munka előz meg. Idén a budapesti Közösségi Hely adott otthont ennek az eseménynek, amelynek során mindenki igyekezett közelebb vinni magát az „ideális táborvezető” fogalmához, és szeretne volna felismerni, hogy mi az, amiben még van hová fejlődnie. A lelki tenni-valók mellett megnéztük azt is, hogyan lehet egy tábort a gyakorlatban lebonyolítani, s minek kell nagy figyelmet szen-

telni a tábor lebonyolítása előtt, közben és után. Személy szerint azért is szeretem ezeket az alkalmakat, mert nálam sokkal tapasztaltabb, okosabb emberek között lehetek, akik készséggel segítenek, ha kérdésem van, így igazán gyümölcsözők számomra ezek a hétvégék. Ezenfelül nagyon nagy öröm megtapasztalni a tábort vezetői szemszögből. Büszkeséggel tölt el, ha belegondolok, hogy

a táborozók most úgy nézhetnek rám, mint én anno az én táborvezetőimre. Kihagyhatatlan még a közös zenélések öröme erről a hétvégéről, hiszen a jó zene mindig közelebb hozza az embereket egymáshoz, így még jobb táborvezetői gárdává kovácsozódtunk. Végezetül csak annyit mondanék, hogy legközelebb Ti is gyertek, fiúk, mert JÓ lesz!

A Fiúmozgalom Vezetősége

SchÉTA előadássorozat

Szeptembertől indítottuk a SchÉTA előadássorozatot, mely a budapesti schönstatti fiatalok és barátaiak számára teremt lehetőséget találkozásra, beszélgetésre, kötetlenebb kapcsolódásra a Mozgalomhoz. A program mottója: „frissítő állomások a szentté válás útján”. A Schönstatt, Életszentség, Tudatosság, Alkalmak kifejezésekből alakult SchÉTA mozaikszó fejezte ki számunkra legpontosabban, hogy a Krisztushoz vezető életszentség útján megtartó erő lehet a közösségben való „schétálás”.

A két félév során 6 előadást hallgathattunk meg a Közösségi Helyen. A témák egymáshoz kapcsolódtak: „Én, Isten, Mi” blokkokra osztva. Az alkalmak nyitott, szerény agapéval összekötött beszélgetésekkel folytatódtak, melyeken sokan együtt maradtak még (akár éjszakába nyúlóan).

Elsőként Uzsálné Dr. Pécsi Rita tartott előadást az érzelmi intelligenciáról, melyre több mint százán eljöttek. Októberben Márky Ádám a tudatos

jelenlétre, szemlélődő imára buzdított és tanított bennünket. Decemberben Soós Viktor és Zsuzsi elgondolkodtató előadását hallhattuk a valós és virtuális kapcsolatainkról. A második félév elején Szkaliczki Örs atya, a Szent Imre Plébánia plébánosa látogatott el hozzánk, aki az élet értelméről és a boldogságról hozott mélyenszántó gondolatokat nekünk. Márciusban a Fiatalok az Élet Szolgálatában (FÉSZ) képviselői interaktív bemutatóval készültek az életvé-

delem fontosságáról és munkájukról. Az utolsó alkalomra három fiatal házaspárt kértünk fel kerekasztal beszélgetésre, akik meséltek magukról, a schönstatti lelkiséggel való kapcsolatukról, mindennapi nehézségeikről, örömeikről.

Nagy öröm számunkra, hogy sokan érdeklődtek és eljöttek ezekre a közös

„schétákra”. Reméljük, hogy a remek előadások és a közös beszélgetések valóban segítettek bennünket a szentté válás folyamatában.

Köszönjük a Lány- és Fiúmozgalom vezetőségének a munkáját és támogatását, amellyel megteremthettük ezt a programot!

Nyitrai Orsi, Paulovics Zoli

Mennyire kevés kell

Pont egy hete, hasonlóan éjszakázás után, ugyanígy itt ültem a ház előtt a laptopommal és pötyögtem. Akkor egy interjúnak igyekeztem a végére érni, hogy aztán tudjak pakolni az útra, ami vár rám, most meg ezt az utat próbálom szavakba önteni. Legalább egy kicsit. Tudom, hogy a legjava megfoghatatlan, fölöslegesen tuszolgatnám ide vagy oda. Viszont szeretném így is megérinteni. Azt, ami annyira megérintett.

Zuhog az eső. Szeretem ezt, hogy már lehet így kintről, fedél alól nézni. Hallgatni. Ebből bőven volt részünk Biharban is. Nemcsak bentről, menet közben is. De valahogy olyan természetes volt ez. Ott, a „vadon” közepén, elfogadással megélni azt, ami jön. Ha esik, elővenni a kabátjainkat, úgy menni tovább, ha meg eláll, levenni, örülni a napfénynek. Figyelni az erdőt. Szemlélni a hegyeket. A színeket. A folyton változó állandót.

Hála szervezőinknek, elengedhettem az órát. Vagyis a telefonomat. Teljesen. Egyrészt nem volt térerő, de az idő nézegetésére sem volt szükségem. Ébresztettek, utána pedig volt egy lüktetése a napnak. Nem szorongtam a késői lefekvésen, nem számolgtattam, hány órát fogok aludni... Ajándék volt kiszakadni a mindennapi keretből ilyen módon is. Még inkább a jelenlét felé vitt. Ráhatározni arra, ami éppen van.

A gyönyörű tájakon bandukolva többször csodálkoztam rá arra, hogy nem elég, hogy ennyi szépség van körülöttem, mindezt nagyon értékes, vagány, tartalmas emberekkel élhetem át.

Egészen nagy banda voltunk, aminek tagjaival igazán jókat lehetett beszélgetni. És nevetni. Ha pedig kicsit sok lett számomra az inger, anélkül, hogy aggódnom kellett volna, ki mit szól ehhez, hátrébb léphettem, visszavonulhattam kicsit az egyedüllétbe. Azt éreztem, hogy én is bátrabban teszem ezt, mint mondjuk pár évvel ezelőtt. Felvállalom őszintébben ezeket az igényeimet, határait. És ennek volt is helye itt.

A negyedik napon, lejöve a hegyről, úgy éreztem, csordultig vagyok. Akkor még nem tudtam, hogy még a hazafelé út teljes idején is mély, őszinte beszélge-

tésben lesz részem. Olyat búvárkodtunk utastársaimmal, hogy alig hittem el!

Életszagú, Istennel karöltve lépdelő volt ez a pár nap ott, a hegyekben. Tele természetességgel, egyszerű, de mély szépséggel. Derűvel. Rácsodálkozással arra, hogy mennyire kevés kell, milyen apróságok visznek a lényeghez. Felé. Tele intim kapcsolódásokkal. Egymással, ahogy megnyíltunk, teret adtunk a másoknak, befogadtunk lelkéből egy darabot. Önmagunkkal, csendes szemléldésekkel. És Vele, Istennel. Jelenlévősen Jelenlétében.

Fészekhagyás

A legnehezebb talán az, amikor már a fióka repülne, tanulna, tapasztalna, de a fészek még nem engedi, fogná, szorítaná és óvna fiókája minden lépését. Pedig mennyivel jobb lenne, ha ez a szorítás átváltana egy szelíd, de biztonságot adó kézfogássá. Mindkét oldalról nehéz! A szülőnek megérteni azt, hogy a gyermeke már nem gyermek, és nem kell minden lépését árgus szemekkel figyelni, a „gyermek” részéről pedig az, hogy „szabad-ságharcát” hogyan csinálja okosan, úgy, hogy a szüleit ne bántsa meg a kelleténél jobban.

Ebben az élethelyzetben vagyok én is. Talán kicsit későn kezdtem neki a „lázadásnak” (23 éves vagyok), de azt hiszem, ideje is volt már az otthon tornyosuló veszekedések miatt.

Nehéz megértetni a szülőkkel – akiknek nem adatott meg a lehetőség, hogy továbbtanuljanak, neked pedig, akinek megadták rá a lehetőséget, egyre nagyobb a tudásszomjad –, hogy mind többet és többet akarsz megtudni az általad választott pályáról, és ez által később te Magyarország tudósainak létszámát akarod gyarapítani. Vajon a támogatásért hálaképpen lemondhatok-e a vágyaimról, álmairól?

A második vitapont a párom. Szüleim nem ugyanazt a férfit látják benne, akit én. Nem azt a kedves, segítőkész embert. Sajnos ők egy mélyebb vita hatására egy teljesen ellenkező képet alakítottak ki róla. Persze hogyan is láthatnák, hiszen én szeretem, az én szívemben vannak azok az érzelmek, amelyek napról napra csak erősödnek, és minden akadállyal

mélyebbek és mélyebbek lesznek, mert Ő ad nekem biztosságot, támogatást, és bátorít minden helyzetben.

Segítem-e, hogy ez megváltozzon? Igen, minden erőmmel azon vagyok, hogy az általam szeretett két fél közelebb kerüljön egymáshoz. Sok harc és küzdelem vár rám, ránk, mindenféle értelemben, de azt hiszem, ha Jóisten is úgy

akarja, az akadályok csak megerősítenek majd engem, a szüleimet és a kapcsolatunkat is a párommal.

Döntéseink mögött mindig ott vannak Ők: Mária, Isten és Jézus. Tudom és érzem, hogy bármerre alakuljon is a kapcsolatom a szüleimmel és a párommal, Ők mindig segíteni fognak, és vezetni engem a lehető legjobb úton.

Házasság előtti tisztaságról

„Azt látjuk, körbetekintve a környezetünkben élő, velünk egyidős, jelenleg 20-25 éves házasságokat látva, hogy a házasság előtti tisztaság megtartása nagyon nagy mértékben hozzájárul a másik melletti döntés alaposabb, körültekintőbb, felelősebb meghozatalában. Azok között a házaspárok között, akik már aktív nemi életet éltek az esküvő előtt is, sokkal nagyobb arányban kerülnek felszínre olyan problémák a házasság éve alatt, amelyek nehezen megoldhatók, majdnem összeférhetlenséget mutatnak. A korán elkezdett testi kapcsolat ezeket elfedte.

A szoros testi kapcsolatot igyekezett követni az akarat-szellemi is, figyelmen kívül hagyva olyan tulajdonságokat, tényezőket, amelyek akkor már komoly figyelmeztető jelek lehettek volna egy szabadon, testi kapcsolat nélkül alakuló jegyesség idején.

Sok olyan fiatalot látok, aki igen komoly, évek alatt gyógyuló sebet szerzett azzal, hogy házasság nélkül együtt élt, vagy aktív nemi életet élt a szerelmével, aki később szakított vele. Ennél még nagyobb fájdalom, ha végül házasság lesz az olyan már nem szűz kapcsolatból, amelyből nem szabadna, hogy az legyen, csak a felek ezt a nemi élet miatt nem veszik észre vagy tudomásul.

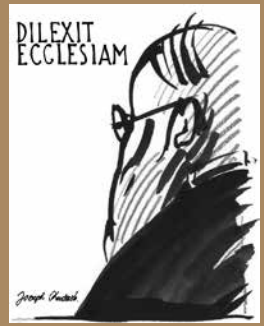
Nekünk nagyon sokat segített az a közösen megélt önmegtartóztatás, amely ránevelt minket a közös áldozathozatalra, a szeretetünk kifejezésének nagyobb tárházát alakította ki. A házasságunk igazi, és addig soha nem tapasztalt örömforrás energiabombájával indulhatott. A testi és lelki meztelenség kiszolgáltatottsága a teljes elfogadás és elköteleződés biztonságában valósulhatott meg, így igazi ajánlódéknak és Isten ajándékának élhettük ezt meg.”

Magyarok Nagyasszonya, Miskönyvborító-tervrajz
Ozsvári Csaba, 2002.

KENTENICH ÉV

„Nem félelemből vagy kényszerből hajlunk meg a mások akarata előtt, hanem szabad akaratból. Az értelmes engedelmesség minden cselekedete ugyanis bensőleg szabaddá és önállóvá tesz. ...megteszem, de nem azért, mert kell, hanem, hogy... szabad emberként szolgálatot tegyek.”

Kentenich atya